

Gondviselő, jó Atyám vagy!

A Biblia azt mondja, az egyetlen kéz, amire mindig biztosan számíthatsz, az Isten gondviselő keze, támaszkodik rá!

➡ 4. oldal

Vértanúság a 21. században

Jézus, amikor arról beszél, szenvedni fogunk az Ő nevéért, nem köti évszámhoz. Azt mondja: míg vissza nem jön.

➡ 5. oldal

Szeretetszolgálat a gyülekezetben

A szeretetszolgálat a keresztyén hit egyik leggyakorlatiasabb megnyilvánulása. Nem elvont teológia, hanem kézzelfogható segítség.

➡ 13. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2025. NOVEMBER • 36. évf. 21-22. szám • Ára 5 lej

Isten mérlegén

„Ez az írás, amely följegyeztetett: Mene, Mene, Tekel, Ufarszin.” Dán 5,25

„Életünk értékes, mert Isten irányítása alatt van.” Ez G. G. de Kruijf professzor megállapítása. Azt is mondja, hogy Isten annyira komolyan veszi életünket, hogy egy nap meg is ítél bennünket. Vegyük mi is komolyan Isten ítéletét!

Belszár királyt mindenki dicsőítette. Belszár Nabukodonozor unokája volt, az utolsó babiloni király, Nabonid fia. Apja többéves távolléte alatt ő kormányzott helyette.

Belszár király nagy lakomát rendezett. A nők táncoltak. Az előkelő vendégek jeruzsálemi, templomi arany és ezüst edényekből itták a bort. Ez nem csak egy egyszerű mulatság volt. A babiloni Marduk főistennek áldoztak a tivornján férfiak és nők, feleségek és ágyasok. Ez hatalmas istenkáromlás!

Izrael Istene azonban hatalmasabb, mint Marduk. Belszár király minden határt átlépett.

Isten türelmes, de most ennek vége. Egyszer csak mindenki elnémul. A gyertyatartóval szemben a falon egy kéz jelenik meg, és írni kezd. A babiloni bölcsek tehetetlenek. A király remegve, félelmek között kiált Dánielért. Dániel mindent megmagyaráz: *Mene, Mene, Tekel, Ufarszin*. Ez az írás. Jelentése: Mene = számba vette Isten királyságodat. Tekel = megmért téged mérlegen, és könnyűnek talált. A perész = felosztotta királyságodat és a médeknek meg a perzsáknak adta.

(Folytatás a 2. oldalon)

Közösségépítő nap a konfirmandusok számára

Első alkalommal szerveztek konfirmandusnapot a Nagykárolyi Református Egyházmege katechézisének számára. A szeptember 20-án Gencsen megtartott eseményen 16 gyülekezetből közel 110 fiatal vett részt.

Érkeztek konfirmandusok Ákosról, Bogdándról, Börvelyből, Gencsről, Hadadról, Hadadnásdáról, Kismajtényből, Krasznahálya-falváról, Magyarágérsről, Nagykároly-Belvárosból, Nagykároly-Kertvárosból, Pelekesziből, Piskoltról, Szilágypérből, Szilágyszérről és Tasnádról.

Az eseményt azért szervezték, mert ez volt az a korosztály az egyházmegeben, amelynek tagjai eddig nem találkozhattak egymással egy szervezett program keretében. Ez a generáció kinőtt a játékos vallásórás korból, de még nem érte el azt a kort, amely-

ben az ifjúsági közösséghez tartozhatna. Ebben az időszakban a fiatalok egyre komolyabban kezdenek foglalkozni a hitükkel, Istenhez való viszonyukkal. Ez már több annál, mint ami eddig a vallásórán történt, amikor meghallgattak egy történetet, játszottak, énekeltek, majd hazamentek.

A konfirmandusok találkozója egy közös ismerkedős játékkal indult, majd ének, áhítat, előadás és kiscsoportos beszélgetések következtek. Ez utóbbi alkalmakon az előadás témájához kapcsolódó kérdéseket vitatták meg, de játék és kézműves-foglalkozás is várta a résztvevőket. Mindenki készíthetett magának egy gyöngyökből fűzött karkötőt, amelyhez egy rövid igeszakasz is tartozott. Ezt viselve hetekkel vagy akár évekkal később is felidézhetik ezt a napot.

(Folytatás a 14. oldalon)

www.facebook.com/harangszo

Isten mérlegén

(Folytatás az 1. oldalról)

Miért találta könnyűnek Isten Belszárt? Azért, mert éppen olyan gögös és felfuvalkodott volt, mint az apja. Azért, mert nem alázta meg magát, hanem dicsőítette „az aranyból, ezüstből, rézből, vasból, fából és kőből csinált isteneket”. (23. v).

Azt gondold, hogy ez az ünneplő király mérföldekre távol van tőlünk és a vezetőinktől? Vajon? Az a kérdés, hogy életem milyen könnyű Isten mérlegén. Mi történne, ha Isten ma engem mérne meg a maga mérlegén? Vajon adok-e elég dicsőséget az Úrnak? Nehéz kérdések ezek, de időről időre fel kell tennünk önmagunknak! Komolyan kell vennünk a prédikációkat, és ige szerint kell élnünk! Különben felszínessé válik az evangélium, és az egész életünk könnyűvé lesz!

ISTEN UJJA

Hogyan válhat a mi súlytalan életünk tartalmassá Isten előtt? Először is figyelmezzünk Isten ujjára, mellyel évezredekkel ezelőtt leírta a tízparancsolatot két kőtáblára. Komolyan vesszük-e ezeket a parancsolatokat? Gondold végig őket!

Négy arám ígére emlékeztetlek: Eli, Eli, lama sabaktani? Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem? Jézus ajkait hagyták el ezek a szavak a Golgotán. Ennek az áldozatnak súlya volt Isten szemében és Isten mérlegén! Ezért van megtartatása azoknak, akik Benne hisznek és bíznak! Ugye, hiszed ezt?

Manapság annyi jel van az életünkben. Oly sok írás jelenik meg lelki életünk „falán”. Viszont aki naponta imádkozva leborul lélekben Jézus golgotai keresztye alatt, az nem lesz könnyű Isten mérlegén. Isten keresi és megtalálja azt a kicsi súlyt is, ami a szívünkben van, s naponta kiteljesíti az igeolvasások, az imádkozások, a szeretetszolgálatok útján az Ő Szentlelke által.

S még csak annyit... Gondolj Jézusra, aki ujjával a homokba írt. Aztán csak ennyit kért: „Senki sem ítél el téged? Senki, Uram. Én sem ítéllek el téged!” (Jn 8,10–11).

CSOMAY ÁRPÁD

Legyen bennetek só!

„Jó a só, de ha a só ízét veszti, mivel adtok ízt neki? Legyen bennetek só, és legyetek békességben egymással.” (Mk 9,50)

Nem könnyű ma keresztyénnek lenni. Ezt mindannyian tapasztaljuk. Kísértések és próbatételek között élünk, amelyek sokszor váratlanul érnek minket – akár a médiából, akár az internet világából, akár a mindennapi élet forgatagából. Éppen ezért a hívő embernek ébernek kell maradnia, hogy megőrizze hitének tisztaságát és szívének békéjét. Jézus szavai ma is aktuálisak: „Jó a só, de ha a só ízét veszti, mivel adtok ízt neki? Legyen bennetek só, és legyetek békességben egymással.”

A só a Biblia világában sokatmondó jelkép volt. A görög kultúrában a vendégbarátság jele, a Szentírásban pedig a megőrzés, a tisztaság és az áldozat jelképe. A mózesi törvény előírta, hogy minden áldozatot sóval

kell bemutatni – mert a só az állandóságot és a romolhatatlanságot is kifejezte. Jézus tanítványaihoz hasonlóan mi is részesülünk az élet próbáiban. Ezek a „tűz és só” próbái nemcsak megégethetnek, hanem megtisztíthatnak is. A nehézségek közepette derül ki, mennyire őrizzük meg a hit ízét – azt a belső erőt, amely Krisztusból fakad.

Legyen hát bennünk só! Ízesítsük meg a körülöttünk lévő világot jó szóval, türelemmel és irgalommal, hogy az emberek megérezzék rajtunk Krisztus jelenlétét. És legyünk békében egymással. Mert ahol békesség van, ott jelen van az Úr is. Kérjük hát Őt, hogy a kísértések idején vezessen, erősítsen, és tartsa meg bennünk a lelki sót, amely megóv a hitvesztéstől és az íztelenségtől. Ő a mi Áldott Orvosunk, aki a legnehezebb időkben is megfogja a kezünket. Ámen.

KASZANICZKI CSONGOR

Ha az Úr akarja, és élünk

„Én, Dániel, megértettem a könyvekből azoknak az esztendőeknek a számát, amelyről az Úr ígéje szólt Jeremiás prófétához, hogy hetven esztendőnek kell eltelnie a rommá lett Jeruzsálem fölött. Arcomat az Úr Isten felé fordítottam, hogy keressem őt imádsággal, könyörgéssel, böjtöléssel, zsákban és hamuban.” (Dán 9,2–3)

Állandó logisztikából áll az életünk. Folyton tervezgetünk, hogy a mindennapokból a lehető legtöbbet hozzuk ki. Vannak rövid távú terveink, mint például az, hogy ma mit eszünk, hova megyünk, mit dolgozunk. A hosszú távú terveink között már nagyobb célokat találunk: építés, újítás, javítás, utazás, változás stb. Ahhoz, hogy az elképzeléseinket megvalósítsuk, stratégiákat próbálunk kialakítani: időbeosztás, kapcsolatok, anyagiak előteremtése, kivitelezhetőség. Na de hol marad Isten? Vele számolunk egyáltalán,

vagy időnként megmutatjuk neki magunkat a templomban, s utána elvárjuk az áldásokat? Hol keressük a biztosítékot a terveinkhez?

Dániel felismerte, hogy a Jeremiás próféta által kijelentett hetven év hamarosan a végéhez ér, és akkor a nép hazatérhet. Bár politikailag jól helyezkedett, és minden király előtt tisztességet nyert, mégsem ezen az úton indult el. Számítgatások és ügyeskedések helyett Istenhez fordult: imádkozott, böjtölt és bűnbánatot gyakorolt. Tudta, hogy a hazatérés csak akkor lehetséges, ha az Úr megengedi.

Jakab apostol figyelmeztet, hogy Isten nélkül ne tervezzünk. Így szólunk a terveinket szövögetve: „Ha az Úr akarja, és élünk, ím ezt vagy azt fogjuk cselekedni.” (Jak 4,15) Nélküle egy tapodtat sem tehetünk, vele viszont bárhova eljuthatunk. Ámen!

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN

Gondviselő szeretet

„Most pedig Istenre bízzuk titeket és kegyelme igéjére, akinek van hatalma arra, hogy építsen és örökséget adjon a szentek közösségében.” (ApCsel 20,32)

Istenről szóló beszélgetések, valamint Vele kapcsolatban előforduló fogalmak ürügyén gyakran elhangzik, hogy túlságosan elvont, megfoghatatlan ügy, éppen ezért hanyagolható kérdés. Ma már egyre többen hangoztatják, hogy a lelki jólét hiánya testi-szellemi fogyatéket idéz elő. Hogyan is lehetne boldog az az ember, akinek Isten nélkül sem (földön) épített, sem (mennyei) szentek közösségében való öröksége nincsen? Márpedig Isten nélkül, az ő ajándékai nélkül sem itt, sem a halálon túl nincs nyugalom.

ÉPÍTÉSRE KÉSZTET

Pál apostol Milétoszban az efézusi gyülekezet véneitől búcsúzik rendkívül érzelmgazdag szavakkal. Az utolsó találkozás alkalomára, hogy nagy mélységű gondolatok szólaljanak meg Isten országáról, Krisztus Jézus megváltói szolgálatáról és a Szentlélek munkájáról. Nem elvont és megfoghatatlan ez a kérdés, ezt bizonyítja az örökség előkészítéséről és annak eléréséről szóló beszéd. Isten az, Aki építésre készítet, hogy földi örökség birtokába kerüljön az ember, a szentek közösségében pedig mennyei örökséget biztosít. Kegyelem igéjéről szól az apostol, sőt ebben határozza meg a bizalom alapját, mert nélküle nincs eredmény. Isten ígéje megtestesült Jézus Krisztusban, Ő az örökségünk. Vele építünk és Vele leszünk Isten ítélőszéke előtt. Ha ma, a hitében roskatag világnak annyit mondunk, íme, ez Isten szeretete, könnyen más témára váltanak. Ahhoz, hogy átlátható és érthető legyen az elvontnak ítélt kijelentés, nekünk kell felmutatnunk annak jelentkezését, megfoghatóságát a tapasztalni vágyó kételkedőknek. Isten szeretete az Ő gondviselésében valóságos testet ölt. A búcsúzó apostol Isten gondviselését látja a gyülekezetek épülésében, a megtért ember sorsgyógyulásában. Pál nem titkolja el, hogy őt személyesen is szereti a gondviselő Isten, Aki megáldotta keze munkáját, hogy meglegyen

a mindennapi kenyeré, sőt másokról is gondoskodhasson. „Senkinek ezüstjét, aranyát vagy ruháját nem kívántam, sőt ti jól tudjátok, hogy a magam szükségleteiről meg a velem levőkéiről ezek a kezek gondoskodtak.” (ApCsel 20,33–34)

ISTEN ÁLDÁSA SZERETET

A gondviselésben jelentkező Isten szeretetét érzékelni kell folytonosan. Ő a teremtés hetedik napján „megpihen”, de „azután megáldotta Isten a hetedik napot, és megszentelte azt...” (1Móz 2,3). A teremtő szeretetajándéka a hetedik napi áldás is. Isten áldása szeretet, egyúttal gondviselés. Gondviselő szeretet, amely nemcsak az időt, hanem az embert is áldja naponta és kíséri a megszentelődésig. Egész történelmünk erről szól. A Biblia akár Isten gondviselésének naptára is lehet. Szépen összegezi a zoltáros: „Adjatok hálát az Úrnak, mert örökké tart szeretete.” (Zsolt 136,3) Nehémiás érzékletes képet fest a történelmet átszelő és átitató gondviselő kegyelemről: „Negyven éven át gondoskodtál róluk a pusztában: nem nélkülöztek, ruhájuk nem szakadt le róluk, és a lábuk nem dagadt meg.” (Neh 9,21) Gyakran hasonlítjuk magunkat a vándorló kiválasztottakhoz. Jogosan! Kenyérszűkén éltünk aggodalommal sokszor sokáig, szakították le a ruhára valót az adószedők, vagy lejárhattuk lábunkat sokszor alamizsnáért. Isten üzenete máig kísér: „Vessed az Úrra terhedet, és ő gondot visel rád! (Zsolt 55,23)

Úgy tűnik, egyedül az Istenről való gondoskodás maradt ki ebből a többdimenziós összegzésből. Isten nem szorul a mi gondoskodásunkra, azonban figyeli, hogy gazdag szeretetét hogyan tudjuk szavakon túl, azaz elvontságból kilépve, tevéleges hálával megköszönni. Hogyan tudjuk a nincstelennel kenyérünket megosztani, a ruhátlanokat öltöztetni, a betegeket gyógyítani. Ma már tagadhatatlan, hogy a lelki jólét hiánya halálos állapot. De az is nyilvánvaló, hogy ez az állapot nem fordulhat élet irányába, amíg vissza nem hívjuk Istent a szívünkbe.

CSÚRY ISTVÁN

Te értesz, mielőtt szólnék

Mennyei édes Atyám!

Olyan jó, hogy „amikor még nyelve-men sincs a szó, immár egészen érted azt, Uram!” (Zsolt 139, 4) Néha árad belőlem a beszéd, rád zúdítom a panaszaimat, csokorba szedem a kéréseimet, összegyűjtöm a hálás szavaimat. Más-kor viszont lélekben megnémulok, s csak állok előtted kábult tétovaságban. Olyankor nem találok a helyes szavakat a gondolatok kuszaságában. Hiába próbálok minden erőmmel rád figyelni, valami folyton megzavar. Ma már nem félek ettől az állapottól, mert tudom, hogy te akkor is értesz, amikor meg sem tudom fogalmazni a gondom. Te, Uram, nem a szép szavakat vagy a gyönyörűen megfogalmazott mondatokat nézed, hanem az utánad sóvárgó szívem és a békességedre szomjazó lelkem. Kegyelmedből fogadsz így el, mint tékozló gyermekét a szerető édesapa. Segíts, hogy megelégedjek ezzel, és ne kívánjak többet, mint amit te adni akarsz.

Alázattal és benned bízó reménységgel viszem eléd lélekben a családomat. Oltalmazd őket minden veszedelemtől. Arra kérlek, hogy te magad légy a szeretet közöttünk, és te munkáld a békességünket. Irgalmadban bízva imádkozom a betegekért, mert tudom, hogy töled van minden testi-lelki gyógyulás. Istennem, te tanítasz így az igédben: „imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok” (Jak 5,16), mert „a hitből fakadó imádság megtartja a beteget.” (Jak 5,15) Adj hitet mindazoknak, akik a bajban hozzád fordulnak, hogy ne csak a panaszait mondják el, hanem meglássák a feléjük kinyújtott segítő kezéd is!

Erősítsd meg, kérlek, a gyülekeze-teinket és az egész anyaszentegyházat, hogy akaratod szerint szolgáljunk a te dicsőségedre, és felebarátaink épülésére. Ámen.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN

Gondviselő, jó Atyám vagy!

Drága hitvallás fogalmazódik meg az ismert ének soraiban: *Gondviselő, jó Atyám vagy, Ó én édes Istenem*. Hányszor zengnek templomaink e csodálatos énektől, vagy hányszor dúdoljuk otthon magunkban fülbemászó dallamát. S kérдем én: mikor ajkunkon oly szépen csendül ez a dicséret, akkor vajon szívünk húrja is megrezdül-e bele? Vajon csak szájjal, vagy szívvel is valljuk, hogy Isten az én Gondviselőm?

MEGTARTÓ KÉZ

Mai világunkban egyre többet halljuk, hogy „do it” (csináld meg), valósítsd meg önmagad, nem számíthatsz senki másra, csak magadra. S ma az ember szeret is irányítani. Vagy mondhatom, hogy ma is, hiszen az első emberpár is ő maga akarta megmondani, hogy mi a jó és mi a rossz. Nem mondom, hogy nem sikerülhet, van, akinek akár hosszú távon is működik, de azt is tapasztaltam, hogy adódnak olyan helyzetek, amikor kicsúszik az irányítás az ember kezéből. S ilyenkor következik a döbbenet, a félelem, az aggodalmaskodás. Mert nem mindent „tudok megcsinálni”, mert nem vagyok mindenható. Tegnap olvastam az egyik közösségi oldalon egy „nagy bölcsességet”, amit sokan meg is osztottak (mert itt aztán sok bölcsességet lehet olvasni): *Légy jó, de ne felejts el vigyázni magadra. Mert a végén az egyetlen kéz, amire mindig számíthatsz, a sajátod*. És ha az is megremeg és erőtlen lesz, akkor mire számíthatsz? Emberileg nézve talán igaz ez az állítás, de nagyon szomorú is, ha belegondolunk. Még jó, hogy eljött valaki, aki rámutatott egy másik kézre is. Aki az aggodás helyett arról beszélt, hogy: *Ne aggódjatok tehát, és ne kérdezzétek: Mit együnk? – vagy: Mit igyunk? – vagy: Mit öltünk magunkra? Ilyesmikért a pogányok törnek magukat; a ti mennyei Atyátok pedig tudja, hogy szükségetek van minderre*. (Mt 6,31–32) És Jézus még ezt is hozzáteszi: *Keressétek először Isten országát és az ő igazságát, és mindezek ráadásként megadtnak majd nektek*. (Mt 6,33) Ráadásként kapjuk azt, amiért naponta kétségbeesve küzdünk. Mert van a saját kezünkön kívül egy másik kéz is, amire mindig lehet számítani.

VELÜNK VAN AZ ÚR

Mit jelent e gondviselő kézben bízni, és e kéz gondviselésében élni? Erre szép példa Dávid élete a Bibliában. Ő bízott Istenben már gyerekkora óta, Isten pedig vigyázott rá már akkor is, mikor csak apja juhait terelgette. Dávid így vall erről a király előtt: *Az Úr, aki megmentett engem az oroszlán és a medve karmától, meg fog menteni ennek a filiszteusnak a kezéből is*. (1Sám 17,37) Meg is

mentette, mert a kő épp ott találta homlokán Góliátot, ahol nem volt páncél rajta. Vagy megmentette a számtalan csatában a filiszteusok ellen, de akkor is, mikor Saul üldözte, s a Máón-pusztában. A hegy egyik oldalán futott Dávid embereivel, a hegy másik oldalán Saul katonáival, s mikor már majdnem beszorította, jött a küldött a hírrel, hogy a filiszteusok betörték az országba, s menni kellett, az üldözést meg abba kellett hagyni. (1Sám 23)

Ha elolvassuk Dávid történetét Sámuel könyveiből, azt látjuk, hogy nem egy könnyű élet volt az övé. Míg király lett, addig is hosszú volt az út, miután király lett, azután is voltak igen nagy gondjai (pl. saját fia az életére tört), de mégis így szólt: *Az Úr az én pásztorem, nem szűkölködöm... Bizony, jóságod és szereteted kísértésem minden napján...* (Zsolt 23,1.6a) Sokan azt mondják, hogy mert ügyes, talpraesett volt, meg szerencsés, azért lett ilyen sikeres élete, de a Szentírás egészen mást mond; Saul, a hatalmát féltő ellenség, Jonathán, a hű barát, s még maga Dávid is egészen mást mond: *vele volt az Úr!* Azaz gondját viselte Dávidnak. S valóban milyen nagyszerű, sőt sokszor ámulatba ejtő az isteni gondviselés.

BÍZD ISTENRE!

Már régebben olvastam ezt a történetet, részletei egy kicsit homályosak is, de a lényege megragadt bennem. A történet Németországban játszódik, egy lelképásztor árvaotthon épített vagy felújított, erre már nem emlékszem pontosan. A mesterek elvégezték az építkezést, másnap ki kell fizetni őket, de a lelkésznek nincs meg a pénze. Nagyon el van keseredve, imádkozik, hogy az Úr adjon megoldást. Aznap este jön valaki, aki adományt hoz, s épp annyit, amennyi másnapra kellett fizetésre az építőknek. Talán azért is maradt meg bennem ez a történet, mert én is átéltem ezt néhány éve egy karácsonykor.

Abban az évben sokat építkeztünk, kiürült a kassza, jött az év vége, s voltak még adósságok, nem látszott remény sem arra, hogy pozitív legyen a gyülekezet mérlege. S ekkor a karácsonyesti istentisztelet után bejött valaki az irodába, s letett ötezer lejt adományként. Azt mondta, hogy fogadalmat tett az Úrnak, ha megsegíti, akkor ezt teszi, s most jött, hogy teljesítse. Szóhoz nem jutottam, mert ez az összeg helyrebillentette a dolgokat, s elámultam, milyen hihetetlen az Isten gondviselése. Akkor és onnan érkezik segítség, amikor és ahonnan biztosra vesszük, hogy nem jön már semmi. Jól mondja a zsoltáros: *De akit az Úr szeret, annak álmában is ad eleget*. (Zsolt 127,2b) *Boldog mindenki, aki az Urat féli, és az ő útjain jár. Kezed munkája után élsz, boldog vagy, és jól megy sorod*. (Zsolt 128,1–2)

Jézus is erre buzdít: bízd Istenre, tedd az ő kezébe, keresd először Őt. Ne a magad kezében szorítsd görcsösen életed, mert akkor tele leszel aggodással. *Mert aki meg akarja menteni az életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti az életét énértem és az evangéliumért, megmenti azt. Mit használ ugyanis az embernek, ha az egész világot megnyeri, de élete veszendőbe megy?* (Mk 8,35–36) Merjük a napunkat, az életünket Isten kezébe tenni, mert Ő nem elveszi, hanem meggazdagítja. Erről beszél a Genezáret-tó partján is Jézus: nézzétek az ég madarait, a mezők liliomait, hogy viseli gondjukat az Úr, ti nem értékesebbek vagytok-e azoknál? A világ azt mondja, hogy az egyetlen kéz, amire mindig számíthatsz, az a sajátod. A Biblia azt mondja, az egyetlen kéz, amire mindig biztosan számíthatsz, az Isten gondviselő keze, támaszkodj rá!

Ez nem mese habbal, hanem a valóság, amit megtapasztalt Dávid, az a német lelkész és én is, s ha akarod, megtapasztalhatod te is! *Látom én, hogy minden elhagy E világon, csak te nem!... El ne vonjon semmi többé, Tied legyek mindörökké!*

Vértanúság a 21. században

Az elmúlt hetek egyik legmegrendítőbb eseménye, mindent kétséget kizáróan, Charlie Kirk halála volt. Talán most hallasz róla először. Egy harmincegy éves amerikai keresztyén aktivista volt, aki sorra járta az USA egyetemeit, és a kortárs közélet témái mellett érvelt keresztyén szemszögből: abortusz, LMBTQ+, eutanázia és a többi mai forró téma. Míg 2025. szeptember 10-én néhány száz méterről le nem lőtte egy másik fiatal.

Hatalmas, érthető felháborodás, fellángoló viszályok, kommentek százai és ezrei árasztották el az internetet. Minden rádióadó erről beszélt. Volt, aki egyik, volt, aki másik féllel értett egyet. Félelmetesen rajzolódtott ki a média befolyásoló hatása, hisz ha csak egyik fősodorra figyeltél oda, azonnal megveszekedett, bigott, elvakult fanatistának ismerted meg, míg a másik oldal megpróbálta bemutatni a keresztyén fiataalt, az édesapát, azt az embert, aki a kortársai között Krisztust képviselte. Egy olyan világban, ahol akár a keresztyén ember is hajlandó lehasítani témákat, és azt mondani, ebben inkább nem hallgatok a Szentírásra, vagy egyszerűen csak nem foglalkozom vele, mert mindenki mást mond róla.

Évente, kétfévente van egy ilyen esemény, amely megosztja az embereket. Amikor valaki mellett vagy valaki ellen fel kellene emelnünk a szavunkat, és le kellene tennünk a voksunkat. És mi megtanultuk, hogy inkább hallgatunk, vagy másról beszélünk, úgyis elcsitul és elcsendesedik az egész. Amikor először hallottam Charlie Kirk meggyilkolásáról, nem gondoltam, hogy Harangszó-cikk születik ebből. Akkor még egy volt a napi sok-sok infó közül, amelyről a kereskedelmi rádiók híradásai beszámolnak.

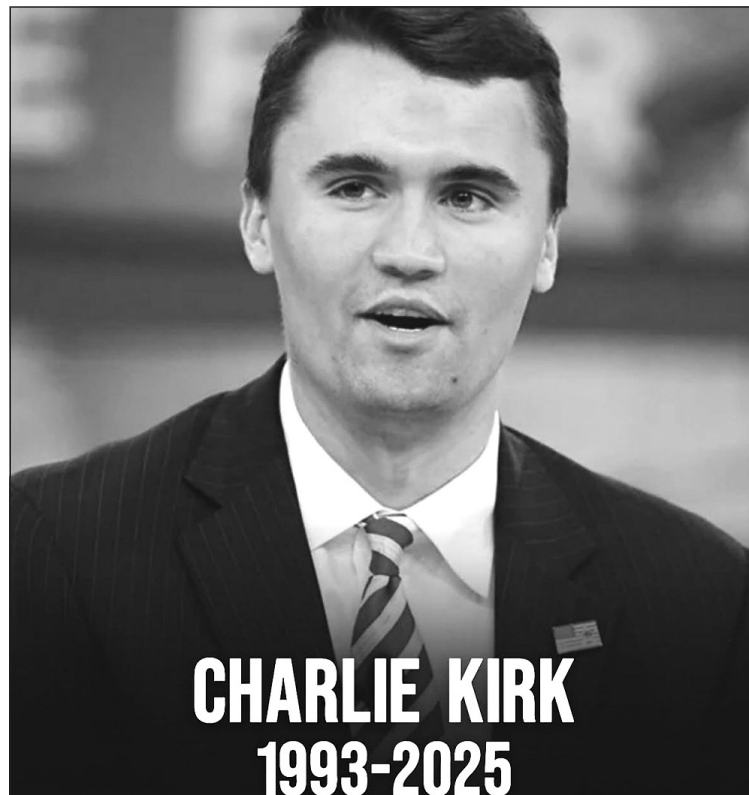
Aztán következett a temetés, arról először csak egy leírást olvastam egy keresztyén gondolkodó (nevezzük influenszernek) közösségi oldalán. Több volt ez, mint egyszerű temetés. Nyolc órán át tartott, nem is sikerült még végignéznem, a világhálón elérhető.

NAGY ISTENEM, HA NÉZEM A VILÁGOT...

Dicsőítéssel indult. Először egy ismerős dallamra kaptam fel a fejem, olyan negyven perc elteltével, Nagy Istenem, ha nézem a világot. Teljesen új hangszerelés, zenekar játszott, nem orgonaszó, nem reformátusan akkurátus, hanem valami más, de gyönyörű. Melengető érzés volt bekapcsolódni, együtt énekelni, dúdolni velük az éneket. Sok ismerős dallam csendült fel, régié és újak. Az az érzés, mint amikor egy idegen közösségben, idegen templomban, talán épp egy idegen országban vagy, ahol a nyelvet nem érted, de a dallamba be tudsz te is kapcsolódni. Megrázó volt dúdolni, hogy a szívem áld és

hála tölti be. Lélekben talán itt tudtam kapcsolódni a fájdalomhoz, ami már több volt, mint híradás.

Zenekarok váltották egymást, gyönyörűen megszervezett alkalom, amit mégis beleng egy fájdalmas érzés, amikor a képernyőn megjelenik a fiatalember képe, és két évszám, ami rövid időt zár közre. És közben azt látod, telik a sokezes stadion, egymás után foglalják el a szektorokat az érkezők. Közben a kamera a megérkező kiemelt vendégekre is figyel, őket is követi. És érkezik az

elnök, az alelnök, képviselők és szenátorok, családtagok és barátok. Mind, akiket megrendített, ami történt.

Ekkor kerített először hatalmába az az érdekes érzés, hogy mekkora a mi emberi kontrasztunk. Mekkora az ellentét és az elmentmondás egy ember tragédiája és temetése és a Jézus Krisztus halála és temetése között. Ott is, kétezer éve is megosztotta a közvéleményt az, ami nagypénteken a Golgotán történt. A legtöbben csak csúfolódtak, annak a kornak az influenszerei, megmondóemberei ott álltak a keresztt alatt, és gúnyolódtak, kísértették a szenvedő Istenfiút. És közben ott volt egy maroknyi csapat, néhány aszszony és János, később arimátiai József és Nikodémus, és csendben elkérték, eltemették a holttestet, lezárták a sírt. De csak maroknyian. Nem volt egy stadionnyi ember. És mi minden egyes temetés alkalmával azt nézzük, hányan voltak. A karácsonyt abban mérjük, hányan voltak templomban. Mindent ebben mérünk. Pedig sem karácsonykor, sem nagypénteken, húsvétkor meg pláne nem voltak sokan.

És mintha azóta is ott lenne egyfajta kompenzációs vágy bennünk, álljunk oda a ma koporsói mellé. Legyünk minél többen, mutassuk meg, mennyire szerettük, mennyire hiányzik.

A dicsőítések után jöttek sorra a barátok, bajtársak, szolgatársak, vezetők és család. Minden elemzés kiemeli, hogy ott volt az evangélium a megszólalásokban. Ott volt a felesége beszédében a megbocsátás. Egy teljesen más, helyenként számunkra idegen kultúra, és idegen a gyász illetlen módja is. Náluk ez természetes.

Nem néztem végig, nem sikerült eddig, de a beszédek hallgatva egy teljesen más keresztyénség képe rajzolódott ki. Nem jobb, nem rosszabb, de merőben más a mi valóságunkhoz képest. Kicsit idegen, amelyben keveredik mindaz, amitől sokszor óvakodunk.

ISTVÁNTÓL A JELENIG

István jutott eszembe, az első vértanú, akit Jézus nevéért megköveztek. Az elmúlt kétezer év vértanúi, akik nagy része jeltelen tömegsírban nyugszik. Charlie Kirk a jelen vértanúja.

Azt mondják, üzenet a temetése. Azt mondják, hatalmas ébredés tapintható az Amerikai Egyesült Államokban is, amelynek ez még nagyobb hajtóerőt ad. Hála az ébredésért! És mégis ott a vegyes, kettős érzés, amit nem lehet szavakba önteni. Amiben, úgy érzem, nagyon messze vagyunk nagypéntektől és húsvétól.

Vajon egy húsvét is így meg tudna tölteni egy többezres stadiont? Egy alkalom, amin az értünk meghalt és feltámadott Jézus Krisztust ünnepeljük? Vagy csak az, ami eléri az ingerküszöbünket?

A vértanúk vére magvetés. És mi már lassan azt sem értjük, mit jelent a vértanú. Kétezer éve vagy épp a múlt század negyvenes éveiben voltak, hallottunk, tanultunk róluk. De ma? Jézus, amikor arról beszél, szenvedni fogunk az Ő nevéért, nem köti évszámhoz, évszázadhoz. Azt mondja: míg vissza nem jön. A nagy kérdés, hogy mi hogyan állunk ehhez. Kit ünneplünk? A vértanút, az eszmét? Vagy azt, Akiért meghaltak?

Eszközök Isten kezében

Kedves olvasó! Meghívlak, hogy gondolkozz együtt velem az emberi kapcsolatokról, egymásra tett hatásokról, és arról, vajon mindez hogyan helyezkedik el Isten tervében.

Szerinted Isten milyen mértékben vesz részt az földi létben? Azért jó a kérdés, mert szeretjük azt hinni, hogy Isten mindent irányít, ha akar, meg tud gyógyítani is, de arra már nem annyira figyelünk, hogy minket hogyan akar vagy tud használni.

Talán mindannyian egyetértünk abban, hogy megvalósítandó feladatokkal érkezünk erre a világra. Lehet elmélkedni rajta, hányat oldottunk meg ezekből, hányat hibáztunk el és kaptuk vissza újra, valamint hány feladat lehet még előttünk, ugyanis a jövőt nem ismerjük, de a múltat sem tudjuk mindig helyesen értelmezni.

Gondolkoztatok-e már azon, hogy vajon a cselekedeteink közül melyek azok, amelyekre Istentől kaptuk az indítást, és melyek azok, amelyeket mi akartuk, amelyeket „egóból” átvittünk tüzzel-vassal, de utólag kiderült, hogy nem kellett volna, aztán vagy beismertük, vagy nem, hogy hibát követtünk el.

Lássunk néhány példát, hogy érthetőbb legyen a gondolatmenetem. Vajon, ha a szüleink nem lettek volna olyan erőszakosak, amikor meghatározták, milyen szakmát válasszunk kamaszkorban, másképpen alakult volna-e az életünk, vagy megfordítva, akinek nem mondták meg, melyik iskolába felvételizzen (mert akkor még volt felvételi), és rosszul választott, jobb lett volna, ha beleszóltak volna, vagy előbb-utóbb úgyis ott kötünk ki, ahol Isten látni akar bennünket, függetlenül attól, hogy beleszóltak vagy sem?

Szerintem ezek nagyon érdekes kérdések, és tudjátok, sok esetben nem is kapunk rájuk pontos választ. De ha imádságban boncolgatjuk az életünket, kapunk felülről sejtéseket vagy akár irányt is.

MI LETT VOLNA, HA...?

De menjünk tovább az elmélkedésben, legyen előttünk egy újabb élethelyzet. Ha a szülő engedte volna a gyermekét azzal házasságot kötni, akivel évekkor korábban akart, ahelyett hogy tiltotta volna, vajon boldogabb házasságban élne, vagy elromlott volna az is? Vagy pedig Isten nem akarta azt a kapcsolatot, ezért volt a szülő annyira kitartó abban, hogy szétválassza őket, és így kellett mindenkinek történnie?

Vagy egy másik példa: ha a szülő nem engedte volna el külföldre a gyermekét, hanem valahogy itthon tartotta volna, ha kell, akár erőszakkal is, most boldogabb lenne? Ugyanis sok fiatal hosszú évekig járja Nyugat-Európát, családot nem alapít, le sem

telepedik sehol, és negyvenéves kora körül ráébred, hogy se feleség, se gyermekek, csak munkából áll az élete. A szülő pedig kezdi kérdezni önmagától: „Mi lett volna, ha...?”

Gyakran hallok azt a gondolatot a környezetemben, hogy „ha a mostani eszemmel lennék húszéves, mindent másképp tennék”. Veszélyes egy gondolat, ugyanis meg tudja mérgezni a jelent. Ha beleragadok ebbe a gondolkodásmódba, vagy beleragad egy házaspár, akkor ennek többéves siránkozás lehet a vége ahelyett, hogy dolgoznának a kapcsolatukon és a jövőt építenék. El kell fogadnom, hogy nem gondolkozhattam a mostani szinten húsz-harminc évvel ezelőtt, ugyanis ahhoz, hogy ide eljussak, kellett húsz-harminc év tapasztalata, öröme, próbatétele, bánata. Ahhoz, hogy most helyesen tudjak dönteni, el kellett követnem hibákat, és azokból tanulnom kellett. Előfordult, hogy ugyanazt a hibát többször is el kellett követni, mert elsőre nem tanultam meg a leckét.

Most nem az a kérdés, hogy mit tettem volna másképp évtizedekkel ezelőtt, hanem az, hogy mit tudok most másképp tenni a korábbiakhoz képest.

LEHETEK JÓ ÉS ROSSZ ESZKÖZ IS

Lépünk még egyet előre: ha elhiszem azt, hogy eszköz vagyok Isten kezében, mellyel más embereket formál a környezetemben, vajon jobban meggondolom-e, hogy milyen tanácsot adok a családtagjaimnak a jövőben?

Hogyan lehetek eszköz Isten kezében? Sokféleképpen. Lehetek jó és rossz eszköz is. Ha segítő eszköz szeretnék lenni, Istentől útmutatást kell kérnem az életemben, és abban is, hogyan adok tanácsot másoknak, így lehetek Isten segítséget nyújtó keze. Viszont ha rossz irányba terek valakit, és az hallgat rám, lehetek én a próbatétel, vagy akár Isten büntetése is mások számára. Néha egy-egy rossz házasságot és családi poklot látva, amelyet sem megoldani nem tudnak, sem kilépni belőle, fel szoktam tenni a kérdést csak

úgy magamnak: itt most ki kinek a büntetése vagy próbája?

Ez ugyanígy működik a gyülekezeti életben is. A gyülekezeti közösség nemcsak azért van, hogy kapjak, hanem azért is, hogy adjak. Na nem pofonra gondoltam, hanem tanításra, szeretetre, biztatásra, igei üzenetre vagy ami itt még nektek eszetekbe jut.

Nem tudom, megfigyeltétek-e, hogy a közösségek között is különbségek vannak. Nem egyformák a falvaink, tájegységenként változik az emberek gondolkozásmódja, hozzáállása, hite, egymáshoz való viszonya. De vajon mitől függ az, hogy milyen a közösség? Függ a vezetőjétől is, de nagyban függ az emberektől is, akik alkotják. Nem véletlen, hogy egy-egy közösségben olyan jó élni, a másokban viszont nem. Vannak közösségek, amelyekben összetartók az emberek, és vannak, amelyekben óriási a széthúzás és a megosztottság. Vajon Isten azt akarja, hogy egyik településen az emberek szépen éljenek együtt, máshol pedig nem? Vagy azt akarja, hogy egyik család boldog legyen, a másik pedig nem?

Szerintem nem így van, és gondolom, szerintetek sem. Inkább az a szomorú helyzet, hogy ahol civakodnak az emberek, ott nem engedik be az életükbe Isten pozitívan formáló erejét, és képtelenek megteremteni maguknak a jó környezetet, hanem hagyják, hogy átítassa őket a világ által kínált irigység, önzés, kapzsiság, hatalomvágy, ami megmérgezi a lelküket, és folyamatos békétlenségre készíti őket.

Zárogondolatként megfogalmaznám, hogy szerintem, akkor is, ha pozitív kisugárzásunk van, és akkor is, ha negatív, mindenképpen eszközök vagyunk. A viselkedésünkkel, viszonyulásunkkal hangulatot teremtünk a környezetünkben. A kérdés már csak az, hogy kinek a kezében vagyunk eszközök, és az mire használ minket. Isten a jóra használ mindenképp, de a gonosz célja az, hogy az emberek háborúságban éljenek.

Elmélkedjete ezen tovább!

„Szánjátok oda magatokat Istennek”

Bibliai útmutató konfirmációi kézzátételre vagy személyes hitvallást követő keresztségre jelentkezők számára (2.)

AZ EGYHÁZ TAGJAI ISTEN ORSZÁGÁNAK AZ „ÁLLAMPOLGÁRAI”

„Nekünk pedig a mennyben van polgárjogunk, ahonnan az Úr Jézus Krisztust is várjuk üdvözítőül...” (Fil 3,20) Vagyis akik újonnan születünk, meglátjuk Isten országát. Viszont hallani valamit Jézus Krisztusról, vagy hallgatni a róla szóló igehirdetést nem ugyanaz, mint élő kapcsolatban lenni vele igéje és Szentlelke által. Nikodémus is sokat tudott Jézusról, mégis azt kellett hallania: „Újonnan kell születnetek.(...) Ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát.” (Jn 3,7.3)

Az újonnan születés „víztől és Lélektől” (Jn 3,5), azaz Isten igéje és Szentlelke által lehetséges. Amikor hittel hallgatjuk és befogadjuk az ígét, Szentlelke által Krisztust fogadjuk be, és az ő élete, az örök élet kezdődik el bennünk. Pál apostol ezt így fogalmazta meg a Galátákhoz írt levele 2. részében: „Krisztussal együtt keresztre vagyok feszítve: többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem; azt az életet pedig, amit most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem, és önmagát adta értem.” (Gal 2,20)

Tehát Jézushoz jönni és odaszánni életünket öneki azt jelenti, hogy hit által elfogadtuk Krisztust Megváltónknak, a többi hívőt lelki testvérünknek, akikkel együtt örömmel követjük őt a gyülekezet közösségében.

MIT JELENT JÉZUSSAL ÉLNI, ÉS NEM E VILÁGHOZ IGAZODNI, HANEM ISTEN IGÉJÉHEZ?

Egy hívő háziorvos mondta el, hogy jól emlékszik a praxisából körülbelül ötven esetre, amikor olyan emberek, akik reménytelenül betegnek tűntek, a halálosnak vélt ágyukon megtértek és meggyógyultak. Milyen elgondolkodtató azonban az a tény, hogy az ötven közül csak három akadt, akinek Istenhez való megtérése valódinak bizonyult. A többiek később mind visszaestek régi életükbe. A szívük nem újult meg igazán. Vagyis nem „születtek újonnan” (Jn 3,7), ahogyan a Biblia ezt kifejezi. Bizonyágtételük csupán az érzéseiken alapult, igazi döntés, őszinte bűnbánat és megtérés nélkül.

Tehát nem elég, hogy valaki találkozik Jézus Krisztussal a gyülekezeti istentiszteleten, ha nem marad vele egyéni, hétköznapi életében is. Mert nem elég csak elstartolni, a versenypályán kitartóan haladni kell a cél felé, hogy győzzünk. Éppen ezért a keresztyén ember Isten-tisztelete két részből áll: a gyülekezeti közös istentiszteletből és az egyéni megélt istentiszteletből.

MILYEN KELL LEGYEN A GYÜLEKEZETI ISTENTISZTELETÜNK A BIBLIA ALAPJÁN?

János 4,19–24 versei szerint nem az a fontos, hol tartunk istentiszteletet, hanem hogyan éljük meg azt. „Az igazi imádói lélekben (Szentlelke által) és igazságban (Szentírás szerint) imádják az Atyát, mert az Atya is ilyen imádókat keres magának. Az Isten Lélek, és akik imádják őt, azoknak lélekben és igazságban kell imádniuk.” Azt nevezzük gyülekezeti istentiszteletnek, amit közösen megélünk az ige és Szentlelke által az istentisztelet helyén: a templomban, imaházban, magánházban vagy a szabadban. Minden esetben Isten közös imádata és dicsőítése szenteli meg a helyet, és nem a hely szenteli meg az alkalmat.

Máté 18,19–20 versei alapján az istentiszteleten nemcsak egymással vagyunk közösségben, hanem Jézus Krisztussal is. „Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük.” Eszerint a közösségi istentisztelet lényege: találkozni és együtt lenni az élő Igével, Jézus Krisztussal a lelki testvérek közösségében. E találkozás eszközei: az írott ige, a teljes Szentírás, amit mindenki hozzon magával az istentiszteletre is; a hirdetett ige, az igemagyarázat vagy igehirdetés, amit Jézus üzenetként fogadjunk; és a látható ige, a keresztség és az úrvacsora, amik szintén a megváltó Krisztust hirdetik. Tehát a gyülekezeti istentisztelet a hívők közösségének az alkalmak az Úr Jézus jelenlétében.

Az Apostolok Cselekedetei 2. részének 42. és 47. versei szerint a Jézus követőiből alakult első gyülekezet életét az jellemezte, hogy „kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban”, vagyis a közös istentiszteleten. „Az Úr pedig napról napra

növelte a gyülekezetet az üdvözülőkkel.” A mindenkori gyülekezeti istentisztelet célja Isten közös imádasán és dicsőítésén túl az, hogy a végén másképpen menjünk el, mint ahogyan megérkeztünk. Azaz a még hitetlenek higgyenek és megtérjenek, a már hívők növekedjünk a hitben, az ismeretben és az engedelmisségben.

MILYEN KELL LEGYEN AZ ÉLETÜNK ISTENTISZTELETE A BIBLIA SZERINT?

Jakab 1,22–25 verseiben az apostol arra biztat, hogy „legyetek az igének cselekvői, ne csupán hallgatói, hogy be ne csapjátok magatokat. Mert ha valaki (...) nem feledékeny hallgatója, hanem tevékeny megvalósítója: azt boldoggá teszi cselekedete.” Ennek alapján az életünk istentisztelete nem más, mint amit az olvasott és hallgatott igéből megélünk a hétköznapi életben. Például a családban házastársakként, szülőkként, gyermekeként, nagyszülőkként, keresztszülőkként, egymás rokonaiként. Vagy az iskolában, a munkahelyen és az utcán. Fontos tudatosítanunk, hogy nem a hallgatott, hanem csak a megtartott ige tart meg.

János 15,4–5 verseiben Jézus arra figyelmeztet, hogy „maradjatok énbennem, és én tibennetek. Ahogyan a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok énbennem. Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nélkülem semmit sem tudtok cselekedni”. Ennélfogva az egyéni istentiszteletünk lényege, hogy együtt maradjunk lelki közösségben az élő Igével, Jézus Krisztussal. Az együtt maradás eszközei az egyéni igeolvasás és imádkozás, illetve az ige szerinti viselkedés, munka és szolgálat. Jézus nélkül képtelenek vagyunk krisztusi, azaz keresztyén életet élni és szolgálatot végezni.

Máté 5,13–16 verseiben Jézus azt állítja rólunk, a mindenkori tanítványairól, hogy „ti vagytok a föld sója” és „a világ világossága”. Küldetésünk, hogy jó hatással legyünk a környezetünkre. „Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.” Ebből kitűnik, hogy a megélt istentiszteletünk célja, hogy Istent dicsőítse, illetve iránta való hálánkat és viszonzásunkat kifejezze. Más szóval, hogy Isten akaratát képviseljük és ismeretét terjesszük ott, ahol élünk.

(Folytatása következik)

Milyen vagy, Amerika? Az Újvilág

A digitális világ és a globalizáció folyamatosan csökkenti az Európa és Amerika közötti különbségeket, de az Egyesült Államok még ma is egészen más világ az európai utazó számára, meséli élményeiről Somogyi Botond református lelkész, újságíró. Az Erdélyi Református Egyházkerület Üzenet című lapjának főszerkesztője családjával Amerika legrégebbi magyar református gyülekezetének istentiszteletére is ellátogatott a nyár folyamán.

– Tartalmas riportban számoltál be nyári végi amerikai családi utazásokról. Ottlétetek minden pillanatában éreztétek-e, hogy ez egy egészen más világ, vagy azért ma már nincs annyira távol az európai életünktől az „amerikai álom”?

– Az Amerikai Egyesült Államok a világ egyik legnagyobb országa, a keletitől a nyugati partig, Alaszkától egészen Hawaii szigetéig rengeteg látnivaló van. Hosszú évekre lenne szükség ahhoz, hogy az ember minden érdekességét, sajátosságát megnézze, meglátogassa. Ezenkívül a zsúfolt nagyvárosok és a vidéki élet között is óriási eltérések tapasztalhatók. Mi Amerikának csupán egy icipici szeletét láttuk, azt is elsősorban turistaszemmel. Az tény, hogy a digitális világnak, a globalizációnak tulajdoníthatóan Európa és Amerika között a különbség egyre csökken. Legalábbis ahhoz képest, amit ezelőtt 23 évvel tapasztaltam. A közösségi médiának és a sok amerikai filmnek köszönhetően a gyerekeim rengeteg olyan üzletet, gyorséttermet stb. ismertek, amelyről én nem is hallottam. Egyértelmű, hogy elsőre az építészeti stílus különbözősége tűnik szembe. És az, hogy minden sokkal nagyobb: nemcsak az épületek, hanem az autók, utak, hidak, folyók, boltok, sokszor a bennük található áru, például zöldségek vagy gyümölcsök mérete is, de a sok gyorskajának betudhatóan még az emberek is.

– New Brunswickban magyar református istentiszteleten is részt vettetek. A világ túlsó felén is ugyanolyan lélekmelengető érzés Isten ígését hallgatni? Manapság milyen szerepet tölt be az egyház az ottani magyarok életében?

– Nagy örömmel töltött el, hogy kirándulásunk elején eljutottunk egy magyar nyelvű istentiszteletre. Sokat hallottam Amerika legrégebbi magyar református gyülekezetéről, amelyiknek az egyik legnagyobb Magyar Háza és saját temploma van. A liturgia nyilván más volt, mint az itthon megszokott, de a felemelő érzés ugyanaz. Az egyház a tengeren túl, és ebbe bele lehet érteni Ausztráliát is, koncentrikus körökből áll. A legbelső kört alkotják azok, akik rendszeresen járnak templomba, hallgatják az ígét

és részt vesznek az egyházi élet mindennapjaiban. Egy másik, szélesebb kört alkotnak azok, akik csak ünnepnapokon keresik fel a templomot, és adományaikkal hozzájárulnak az egyház fenntartásához. Vannak, akik csupán az egyház által szervezett kulturális eseményeket látogatják – például vacsorák, koncertek, fesztiválok –, vagy gyerekeiket az egyházi berkekben szervezett cserkészetre íratják be, illetve hétvégi magyar iskolába viszik. A képzeletbeli kör középpontjától legtávolabb levők pedig megkapják az egyház által hetente, havonta elküldött gyülekezeti ismertetőt a hírekkel, angol és magyar nyelven, ám ők semmilyen tevékenységben nem vesznek részt.

– Amerika egyik fő jellemzője, amiről számos híradás is beszámol, a rossz közbiztonság. Tudatok ugyanolyan nyugalommal jönni-menni, mint, mondjuk, idehaza, Kolozsváron?

– Egyáltalán nem. Már az első napokban egy olyan helyzetbe kerültünk, hogy tőlünk egy saroknyira – New York Cityben, a biztonságosabbnak hitt Manhattan kellős közepén – egy ámokfutó lövöldözni kezdett. A rengeteg rendőrautó, helikopteres helyszínelés és FBI-os jelenlét miatt már az első percekben tudtuk, hogy komoly a dolog. Azt fontolgattuk, hogy ha felénk közeledik a bűnöző, melyik üzletbe meneküljünk. A metróban is közel ültünk egymáshoz, ott is sok furcsa alak közlekedik, sötétedés után pedig kimondottan körültekintően jártunk-keltünk. Ottlétünk alatt New Yorkban több halálos lövöldözés is történt. Az egyik éppen a híres Times Square-en, igaz, éjjel 1 órakor. Washington két évtizeddel ezelőtt a „gyilkosság fővárosa” volt, ugyanis Amerikában ott történt a legtöbb gyilkosság, kizárólag a külvá-

rosokban; a belváros, a kormányzati negyed akkor is biztonságosnak volt mondható, most is az. Azóta jelentősen javult a helyzet, de amikor szállást foglaltunk, igyekeztünk a Fehér Házhoz minél közelebb kerülni. Amúgy a többi városban is körültekintően járkáltunk, a szemkontaktust igyekeztünk kerülni, a külön emberek pedig lehetőleg nem hosszan bámulni.

Azt is meg kell említenem, hogy rokonaink, akiknél New Jersey-ben laktunk, egy rendkívül nyugodt, biztonságos környezetben, vidéken élnek. A kertes ház ajtaját nem igazán zárták, az előtte álló autókban is mindig ott volt a kulcs. Nem kellett sem a rablótól, sem az autótolvajoktól tartani.

Ezek a példák is azt mutatják, hogy az ország különböző régiói, városai között milyen nagy eltérések tapasztalhatók. Ez azonban itt sincs másképp: nem mindegy, hogy Kolozsváron késő este a belvárosban kávézol, vagy a Monostor végén eldugott helyeken téblábolsz.

– A világ egyik legnagyobb és leghíresebb művészeti múzeumában, a Metropolitanben is jártatok. Mi keltette fel leginkább a figyelmet?

– Az 1870-ben alapított múzeum óriási területen fekszik, állandó gyűjteménye több mint kétfélmillió kiállítási tárgyat tartalmaz, 17 múzeumi részlegbe rendezve. Az afrikai, ázsiai, amerikai, de még az egyiptomi és görög-római részleget sem tekintettük meg, hiszen többnapos nézelődés sem lenne elegendő a bemutatott tárgyak megtekintésére. Mi csupán két órát töltöttünk a múzeumban, ahol Auguste Rodin szobrainál és az európai festészet remekműveinél táboroztunk le. Csak felsorolásként néhány név: Monet, Cézanne, Rembrandt, El Greco, Raffaello,

néhány apró szelete, turistaszemmel

Velázquez, Manet, Gauguin. Leginkább azon csodálkoztam el, hogy a kiállított „tárgyak” között szerepelt egy több ezer éves márványoszlop is, amely a Biblia által is említett görögországi Szárdiszból származik, az Artemisz-templom egyik darabjaként. Az oszlop óriási, valószínűleg több tonnát nyom, elképzelni sem tudom, hogy a Krisztus előtti 3. vagy 4. századból származó darabot hogyan és miért szállították olyan messzire.

– A korábbi évtizedekben sokszor lehetett hallani, hogy az amerikaiak vajmi keveset tudnak a világról, Európáról. Magyarországot pedig a térképen sem találnák meg a legtöbben. Történt-e változás ezen a téren? Tudnak-e rólunk, magyarokról?

– A Metropolitan múzeumban a jegykezelő udvariasan mosolygott, amikor megtudta, hogy magyarok vagyunk. Az egyik üzletben egy koreai eladó érdeklődött felőlünk, ő még Liszt Ferenc magyar rapszódiait is ismerte, és készült meglátogatni Budapestet. Staten Island egyik parkolójában New York-i srácok segítettek az automatánál, ők is tudták, kik vagyunk, ám ők az olaszországi Bolognában születtek. Fort Laudardale-ben a hajóskapitány is tudott rólunk, igaz, édesanyja görög, ő pedig katonaként egy évig Szerbiában állomásozott rendfenntartóként.

– Ha jól sejtem, még számos, eddig nem látott helyszín szerepel amerikai bakancslistán. Melyek ezek?

– A sejtésem helyes. Ám ahhoz, hogy máshova is eljussak, rengeteg mindennek kellene történnie. Miami-ban csupán egy délutánt tartózkodtunk, a tengerparton, többre

nem volt időnk. Szívesen visszamennék egyrészt a városba, másrészt a közelben található Everglades Nemzeti Parkba, amely az Egyesült Államok második legnagyobb ilyen jellegű létesítménye. Ugyancsak időhiány miatt nem tudtunk elmenni a Niagara-vízeséshez, ezt is nagyon sajnálom. Amikor megtudták, hogy Amerikában járunk, ottani ismerősök hívtak, a jövőben látogassunk el a nyugati partra, ott is több érdekes látnivaló van. Nem is Los Angelesre, Hollywoodra vagy San Franciscóra gondolok elsősorban, hanem a Yosemite és a Sequoia Nemzeti Parkokra. És akkor a Grand Canyont, Alaszkát vagy Hawaiit nem is említem. Különben szívesen visszamennék a Yellowstone Nemzeti Parkba is, ahol 23 évvel ezelőtt két hónapot töltöttem el.

– Végkövetkeztetésként: Amerika olyan, mint a filmekben, vagy a valóság azért egészen más?

– Egyáltalán nem más: épp olyan, mint amilyent az ember a filmekből megismer. Akár a gyönyörű természeti adottságokat, akár a nyüzsgő nagyvárosi életet a magas felhőkarcolókkal, a nyugodt vidéki életet vagy éppen a megalopoliszok gyatra közbiztonságát nézzük.

FÁBIÁN TIBOR

Minden, ami Amerika: a Fehér Háztól az Appalache-hegységig

Egy hétfőn Washingtonba is sikerült eljutnunk. Nagy élményt jelentett a rokonoktól kapott automata sebváltós BMW-vel „leugrani” D. C.-be. Az amerikai úthálózat ugyanis elképesztő. Körforgalmak szinte sehol nincsenek, az egy-két sávós út is ritka. Mindent felül- és aluljárókkal oldanak meg, hogy a forgalom ne akadozzon. Az autópályák többnyire három-négy sávósak (egy irányban), de nem ritka az sem, hogy hét-nyolc sávban lehet egy irányba közlekedni. Közben két-három sáv eltűnik egy-egy lejárónál, másik három-négy csatlakozik alulról vagy éppen egy felüljárón át.

Különben Amerikában tapasztalja meg az ember, hogy nemcsak az autók és az épületek nagyobbak, mint nálunk, hanem az utak, üzletek (néha az azokban található zöldségek és gyümölcsök mérete is), vagy éppen a folyók. A Hudson, a Delaware még hagyján, de a számomra teljesen ismeretlen Raritan és Susquehanna is olyan hatalmas volt, hogy a Duna „vizet sem vihet” nekik. No és sokszor az emberek is „nagyobbak”, köztudott ugyanis, hogy a sok gyorskajának és az Európai Unióhoz képest kevésbé ellenőrzött ételeknek betudhatóan a lakosság jelentős százaléka túlsúlyos.

A világhatalom fővárosában, D. C.-ben, Washingtonban különben nem először jártam, így tudtam, hogy ha az ember megerőlteti magát, egy nap alatt gyalog bejárhatja az érdekesebb látnivalókat. A Fehér Házzal kezdtük, ahova csak amerikai állampolgárokat engednek be előzetes bejelentkezés alapján, külföldiek saját nagykövetségükön keresztül kérhetnek időpontot.

A sétát a Washington Memoriallal folytattuk, a második világháborús emlékművet is megnéztük, a Lincoln és a Jefferson Memorial épületét viszont csak távolról vettük szemügyre. Egy hosszú séta után jutottunk el a Capitoliumhoz, majd elmentünk a 19. század végén emelt egykori posta épületéhez. Az Old Post Office több mint húsz évvel ezelőtt még számos üzletnek, gyorsétteremnek adott helyet, patinás épülete viszont néhány éve már a Waldorf Astoria szállodalánc tulajdona.

Láttuk az FBI épületét, egy igazi tűzoltósági laktanyát, elszéltünk a Smithsonian Múzeumok és a Martin Luther King Könyvtár, valamint a Warner Theatre előtt. A több mint száz éve épült színházban rengeteg színész és előadó lépett fel az évtizedek folya-

mán, a bejárat előtti Hírességek sétányán a művészek aláírása márványba vésve olvasható: Paul Anka, Liza Minnelli, Bob Dylan, Johnny Cash, Prince, Frank Sinatra stb.

Amerikai tartózkodásunk alatt meghívóink jóvoltából egyik nap eljutottunk Pennsylvániába is, a Delaware völgyében autózva az Appalache-hegység Bushkill Falls nevű vízesését néztük meg, majd a környéken túráztunk egyet. Régi vágyam teljesült azzal, hogy eljuthattam az Appalache-hegységbe, amelyről több mint negyven évvel ezelőtt tanultam földrajzórán; nagy élményt nyújtott számomra. Ugyanilyen nagy élmény volt feleségem számára a rokonaink házához mintegy negyedórányi autótúra levő Princeton városa, az ott található világhírű egyetem épületei, és hogy bepillantott az oktatási intézmény egyik részlegének könyvtárába. Princeton egy 2005-ös felmérés szerint az USA egyik legélhetőbb városa. A kis települést – amelyet az amerikai függetlenségi háború, azaz 1775 előtt alapítottak – nyugaltság, tisztaság jellemzi, a központban található egyetem ódon, patinás épületei egy régi angol városka világába repítettek vissza.

Isten felülírta a gyermekkori álmódásokat

A Bihari Református Egyházmegye lelkipásztora, egyháztörténész és művészettörténész. Nemrégiben családot alapított, és sok terve van az egyházi értékek feltérképezésében. Ha ideje van, régi harangokat fényképez, és járja az általa kiszemelt vidékeket, hátha újabb gyöngyszemekre lel. Dr. Zsigmond Attila fugyi református lelkipásztorral beszélgettem.

– Lelkészi családból származol, ez vagy más tényezők indítottak a szolgálat útjára?

– Amikor még kisgyermekként megkérdeztek, hogy édesapámhoz hasonlóan én is lelkipásztor szeretnék-e lenni, mindig hevesen tiltakoztam, és kifejtettem, hogy én bizony régész akarok lenni. Az akkori eszemmel nem értettem, hogy válaszat hallva a felnőttek miért legyintettek erre sokatmondóan – ők tudták, amit én nem, hogy a hetvenes-nyolcvanas évek Romániájában mennyi esélye volt erre egy magyarnak, ráadásul egyházi háttérrel. Valamikor a kilencvenes évek elején, immár teológusként, „szülőfalumban”, Somlyóújlakon prédikáltam, és a szomszéd néni tréfásan fel is idézte egykori tiltakozásomat. Neki is ugyanazt válaszoltam, amit most: Isten felülírta a gyermekkori álmódásokat, ami részemről egy hosszabb döntési folyamatban konkretizálódott, s ennek köszönhetően határoztam el, hogy én is édesapám nyomdokába lépek. Hosszabb folyamatról beszélek, mert lelkesgyermekként valamilyen rálátásom volt ennek a hivatásnak a kihívásaira, nehézségeire is (amelyek a kívülálló számára talán nem mindig annyira érzékelhetők). A felvételre való készülődésben elsősorban szüleim voltak segítségemre: édesapám a bibliai tárgyakból és kátéból, édesanyám az énekekből készített fel, s ekkor már Nagyváradon élve lehetőségem volt, hogy magyarból és románból is a teológiai felvételre „szakosodott” tanárokhoz járhasak. Ezek voltak a külső tényezők, de ezeken túl már a felvételin is sokszorosan megtapasztalhattam Isten különös kegyelmét – például annak ellenére, hogy az énekvizsga előtt a sok gyakorlás során teljesen berekedtem, a vizsgán visszajött a hangom. Lehetne ezt az adrenalinra fogni, de én Másra gyanakszom... Így a sokszoros túljelentkezés ellenére sikerült bejutnom a teológiára, majd az akkor még kötelező sorkatonai szolgálatot követően 1990 őszén kezdhettem meg tanulmányaimat Kolozsváron, az úgynevezett „százas évfolyamon”.

– A jó pap holtig tanul elvén kívül mi indított el a továbbtanulás útján, mi motivált, hogy a szolgálat mellett doktori címet szerezz tanulással és kutatással töltsd az amúgy is megterhelt napokat?

– Manapság már nem is számít olyan ritkaságnak, hogy valaki a lelkeszi képesítés mellett egy másik végzettséget is szerez-

zen, főleg olyan területen, amelyet jól tud hasznosítani a gyülekezeti munka során is. A kilencvenes évek elején ez még nem így volt, egyik évfolyamtársam, barátom még teológushallgatóként kezdte meg tanulmányait a történelem szakon – egyike lévén az úttörőknek. Én a teológia befejezése után, 1995-ben jutottam be az akkor frissen indított művészettörténet szakra, s abban, hogy tanulmányaimat a lelkeszi szolgálattal párhuzamosan végezhessem, nem kis szerepe volt annak is, hogy az eredeti, a déli végekre szóló kihelyezésem az akkori egyházi előjárók utólagosan megváltoztatták. Így kerültem helyettes lelkipásztorként a nagybányai egyházmegyébe, a sülelmedi gyülekezetbe. A város különleges helyzetét az jelentette, hogy gyorsvonati megállóhely, s ez jócskán megkönnyítette a Kolozsvárra utazásaimat. Ottani híveim gyakori megjegyzését – „A tiszteletes úr biztosan nagyon szerethet tanulni, hogy még mindig egyetemre jár” – mindig elhárítottam, mondván: „Szó sincs róla, de mit csináljak, ha másképp nem lehet boldogulni.” Félretéve a tréfát, ha nem szerettem volna, bizonyos, hogy nem vállaltam volna a sok kihívással járó újabb tanulmányokat. Továbbtanulásomat az egyház javára kívántam fordítani, ezért is szakosodtam a protestáns egyházművészetre, illetve egyház- és oktatástörténetre. Sülelmedi szolgálatom vége egybeesett a magiszteri cím megszerzésével, majd egy hosszabb kihagyás után, 2014-ben kezdtem meg doktori tanulmányaimat, egyháztörténet szakon. Fő kutatási területemet szűkebb pátiriam, a Szilágyság képezi, doktori dolgozatom is ide kapcsolódik: az itt szolgált peregrinus (azaz külföldön tanult) lelkipásztorok adatbázisát készítettem el.

Meggyőződésem, hogy az egyéb, a lelkeszi szolgálatban talán jobban hasznosítható, gyakorlatias tudományterületek mellett a históriának is megvan a maga létjogosultsága. Elcsépeltnek tűnik a megállapítás, hogy csak annak lesz jövője, aki megbecsüli a múltját, de meggyőződésem, hogy ez valóban így is van. Ezért igyekszem, hogy kutá-

tásaim eredményeit a konferenciák és szak tanulmányok elefántcsonttornyából kilépve, egyszerűbb nyelvezetű, népszerűsítő írások és előadások formájában a szélesebb közönséggel is megismertessem – ami végső soron nem más, mint rámutatni Istennek az Anyaszentegyház életében folyamatosan megmutatkozó jelenlétére.

– Mi a legnagyobb kihívás gyülekezeti szolgálataidban?

– Már harmadik évtizede, hogy lelkeszként szolgálom, ennyi idő a sok felgyült tapasztalat mellett bizonyosan magában hordozza a megfáradás, kiegész veszélyét is. A kihívások szerintem Isten áldott eszközei, amelyekkel fokozott figyelemre és körültekintésre indít. Kezdő lelkipásztorként a párhuzamos továbbtanulás gondjai okozták a legnagyobb nehézséget. 2001-ben kerültem jelenlegi gyülekezetembe, Fugyiba, amely Nagyvárad közvetlen közelségében található. Ennek sok előnye mellett megvannak a hátrányai is. Az akkor még meglehetősen hagyományosnak, vidékiesnek mondható környezet gyökeresen átalakult, a lakosság összetétele is eléggé megváltozott, ráadásul a beköltözések sem nagyon gyarapították a gyülekezet létszámát – korábbi reményeimel ellentétben. Annak idején egy újonnan épült parókiába költözhettem be, mely svájci támogatóink jóvoltából épülhetett fel; Árpád-kori műemlék templomunk is kívül-belül megújult az évek során, elsősorban az anyaországi segítségnek köszönhetően. A különféle támogatások, áldások voltukon túlmenően, magukban hordozzák az elkényelmesedés veszélyét, meg kell tanulunk, hogy mi is nagyobb részt vállaljunk saját terheink hordozásából, ami kis gyülekezetként eléggé nagy kihívás. Emellett a generációváltást említhetem, ami általános jelenség, és az ehhez kapcsolódó negatívumok nálunk is megmutatkoznak. Úgy érzem, az újabb nemzedékek eredményes megszólításának terén van még tennivalónk.

Gedeon a félelem gátja előtt

„Általában abban érnek kudarcok, és az nem megy, amitől félsz. Ott folyton fékezel. De ott, ahol nincs benned gát, ott hasítasz.” Bauer Barbara magyar író szavai egy olyan érzelméről mesélnek, amelyet mindannyian átélünk már több-kevesebb alkalommal.

A tudomány szerint minden ember hat alapérzélemmel bír. Ezek az öröm, a szomorúság, a harag, a félelem, a meglepődés és az undor. Ezeket az érzelmeket univerzális vagy ösztönös érzelmeknek is szokták nevezni, mert kultúrától, nemtől és kortól függetlenül mindannyian át szoktuk élni őket. Csakúgy, mint jelen történetünk főhőse, Gedeon, akit a Bírak könyve hatodik fejezete úgy mutat be először az olvasónak, mint aki tele van félelemmel.

Nagy valószínűséggel mi magunk is hasonló érzésekkel telve éltük volna mindennapjainkat egy olyan korban, amelyben Gedeonnak kellett élnie és boldogulnia. Történt ugyanis – mivel Izrael történetében úgy tűnik, valóban nincs új a Nap alatt –, hogy nem sokkal Debóráék hőstettei után ismét „gonoszul cselekedének az Izrael fiai az Úrnak szeméi előtt” (Bír 6,1). A bűnért járó büntetés pedig nem más lett, mint a midianiták, az amálekíták és más keleti törzsek évente megismétlődő rabló hadjárata, melyek során minden évben aratás idején végigrabolták a teljes területet, elhurcolva minden értéket, állataikkal végiglegeltetve minden mezőt. Így hét éven keresztül igencsak ínséges idők jártak a választott népre. Így ismerhetjük meg az Abiézert nemzetségéből származó fiatal Gedeont, a Jóás fiát, aki félelmében a pajtában csépelte a búzát (Bír 6,1–12). A cséplést mindenkor szabad ég alatt végezték, hogy a frissen cséplelt magokat fel-feldobva a szél kifújhassa közülük az ocsút, vagyis a szemetet és törmeléket, amit nem lehet felhasználni. Gedeon viszont attól tartott, hogy mindezt észrevehetik a midianiták, és lecsapnak a termésre. *Gedeon félt, hogy a családja élelmi-szer nélkül marad.*

A FÉLELEM HASZNOS LEHET

A tudósok azt mondják, a félelem nemcsak egy alapérzelem, de valójában nagyon fontos szerepet játszott az ember evolúciós fejlődésében és túlélésében is. Ugyanis a félelem rendszerint akkor tör rá az emberre, amikor valamilyen veszélynek van kitéve. Ilyen lehet a fizikai sérülés veszélye, ilyen lehet az érzelmi fenyegetettség érzése vagy a szociális fenyegetés is. Magyarán a félelem nagyon hasznos érzés, hisz meggátol abban, hogy tudatosan sérüléseket okozzak magamnak, megóv attól, hogy más lelki sérüléseket okozhasson nekem, visszatart attól, hogy a

közösségben felvegyem a harcot a túlerővel és akár testi, akár lelki, akár mentális értelemben végezzek velem. A félelem arra sarkall, hogy elkerüljem az ilyen helyzeteket, arra ösztönöz, hogy megfutamodjam, vagy – ahogyan azt Gedeon esetében is láthatjuk – elbújjak a veszély forrása elől. Így a félelem sok esetben a túlélés záloga lehet egy ellenséges környezetben vagy veszélyes helyzetben.

Az emberek többsége azonban mégsem viszonyul pozitív módon ehhez az érzéshez, és ennek több okát is ismerjük. Egyrészt az emberi társadalmakban nem nézik jó szemmel azokat, akik félnek. Félni „nem menő”, ahogy a mai fiatalok mondanák, a bátorság viszont nagyon is menő, és mindig is az volt: a félelmek kimutatása minden korban a gyávaság és gyengeség jelének számított. A gyávaság együtt jár a szégyennel. A gyengeség pedig együtt jár a halállal, mert a természet-

első könyvétől a Jelenések könyvéig számtalan olyan személyről kapunk tudósítást, akik féltek. Sőt, a Bír 6,6 áttételesen arról tudósít, hogy nemcsak Gedeon félt, hanem lényegében az egész választott nép is.

És ekkor eljött az Úr angyala, és Ofrában leült egy cserfa alá (Bír 6,11). Az angyalok olyan emberfeletti lények, akik Isten parancsát és üzenetét közvetítik az embereknek. Mert Isten folyamatosan üzen, még ha mi magunk ezt nem is akarjuk folyamatosan hallani. Isten folyamatosan kinyilatkoztatja magát, és a benne hívők pontosan tudják, hogy Ő olyan Atya, aki szereti gyermekeit, de ha szükséges, a megfelelő eszközökkel – mint ebben az esetben a midianiták – nevelni is hajlandó. Ezenfelül pedig nemcsak Atya, hanem *szabadító Úr* is, akinek hatalma van arra, hogy minden szenvedésünktől megszabadítson. Igen, a félelemből származó szenvedéseinktől is.

ben sem a gyengék azok, akik túlélői lehetnek az evolúciós versenynek.

Másrészt pedig a félelem legerősebb megnyilatkozása maga a rémület, amely nemcsak az elmét, de a testet is hatalmába tudja ejteni. A rémült ember tehetetlen, verejtékezik, remeg, erősen dobog a szíve, fullad, akár eszméletét is veszítheti. Ezenkívül a félelem gyakran párosul olyan érzésekkel, mint a szorongás, az aggodás, és még hosszan lehetne sorolni. Összességében a félelem tartós megélése *szenvedést okoz.*

ISTEN FOLYAMATOSAN ÜZEN

Az ember nem szeret szenvedni, és valójában semmi olyasmit nem szeret, ami neki személyesen szenvedést okoz. Ezért az emberek félni sem szeretnek. De akár szeretünk félni, akár nem, ezt az érzést mindannyian átéljük. Ezért van, hogy a Szentírást olvasva Mózes

Végső soron a hívő embernek azzal is tisztában kellene lennie, hogy a félelemnek csak egyetlen formája létezik, amelyik valóban lehet jó és áldásos, az pedig nem más, mint az *istenfélelem*. Mert az istenfélelem nemcsak arról szól, hogy elismerem az Úr mindenek felett való hatalmát, és fejet hajtok az Ő nagysága előtt, hanem arról is, amit Krisztusban tanulhatunk meg erről: Isten felém kinyilvánított hatalma, dicsősége, szeretete és jósága engem, gyarló embert engedelmes, szolgálatkész, hűséges szolgává tehet, aki bölcsességével, szeretetével és odaadásával nemcsak Istent, de embertársait is szolgálja.

Gedeon azonban még nem ért el ide. A pajtában csépel, fél, és fékez. De közeleg az ideje, hogy lerombolja az összes gátat, és az Úr nevében *hasítson.*

(Folytatása következik)

Öröm, hála és közösség Hidalmáson

A Zilahi Református Wesselényi Kollégium első gyermektábora

Kimondhatatlan öröm és mélységes hála van bennünk, hisz Isten lehetővé tette, hogy megszervezhessük a Zilahi Református Wesselényi Kollégium első gyermektáborát. Augusztus 18–23. között két csapattal táborozhattunk Hidalmáson, a Zilahi Református Egyházmegye táborában.

A hét első felében az 5–6. osztályos diákjainkkal tölthettünk el néhány napot az Isten alkotta csodálatos természetben, majd kiskolásainkkal, egy közel ötvenfős csapattal táborozhattunk.

Ottlétünk során a Királyhágómelléki Református Egyházkerület nyári gyermekmissziós programját követve Istenhez közelebb kerülhettünk, az Ő nyomdokaiba léphetünk. Éneklésben, játékban, kézimunkában, kirándulásban, sok örömben, nevetésben, tartalmas beszélgetésekben is részünk lehetett. Sok élménnyel, kedves pillanattal gyarapodhattunk, közösséget építhettünk. Természetesen a sok finom falatról sem feledkezhetünk meg, amellyel a hét során elárasztottak bennünket.

Külön öröm számunkra, hogy táborunkat a szülőkkel együtt, családi hangulatban zárhattuk le. Jó volt kicsit megpihenni, a tábortűz köré ülve kicsit elcsendesedni, az énekek és áhítat során Istenre figyelni. Majd gyermekeink műsorán keresztül beletekinteni mindabba, amit az elmúlt napok során Istenről hallottak, tanultak.

A tábor ideje alatt megtapasztalhattuk azt is, hogy mily jó Isten áldott, szeretett gyermeke lenni, s mily jó az Ő szolgálatában állni. Szívből köszönjük pedagógusaink, segítőink, önkéntes szakácsaink munkáját! Urunk áldja meg gazdagon mindannyiunk életét! Soli Deo gloria!

KIS CSILLA

Etno-gospel Szatmárnémetiben

A bibliai szövegű etnozene legismertebb magyar képviselője érkezett Szatmárnémetibe az ifjúság vasárnapján. A szatmárnémeti Szakszervezetek Művelődési Háza adott otthont az Istent dicsőítő alkalomnak.

A Magyar Református Egyház a 2025. évet az ifjúság évének, szeptember 21-ét az ifjúság vasárnapjának nevezte el. A szatmári református egyházmegye is megszervezte ezt olyanképpen, hogy az Új Forrás zenekart hívta meg, Isten dicsőítésére. Vasárnap 18 órakor Tolnai János Bálint főszervező, egri lelkipásztor, a Szatmári Református Egyházmegye ifjúsági előadója köszöntötte a gyülekezetet. Zenei és igei gondolatokkal érkezett dr. Király Lajos szatmári esperes, batizi lelkipásztor, az ökumenikus közösség megélésének lehetőségére pedig Rácz Ervin Lajos szigetlankai lelkipásztor, egyházkerületi generális direktor hívta fel a figyelmet.

Az ígét Jobb Domokos ombodi lelkipásztor hirdette: „Ujjongj, Sion leánya! Kiáltst örömdobban, Izráel! Örvendezz, vigadj teljes szívből, Jeruzsálem leánya! Eltörli az Úr az ítéletedet, eltávolítja ellenségedet. Veled van az Úr, Izráel Királya: nem kell többé veszedelemtől tartanod. Azon a napon így biztatják majd Jeruzsálemet: Ne félj, Sion, ne csüggedj el! Veled van Istened, az Úr, ő erős, és megsegít. Repesve örül neked, megújít szeretetével,

ujjongva örül neked. Összegyűjtöm azokat, akik szomorkodnak, mert nem ünnepehetnek, bár közületek valók, és gyalázatot kell elszenvedniük.” (Zof 3,14–18) A biztató üzenetsorozatban a prédikátor Isten jelenlétére, valamint az öröme hívta fel a figyelmet, és arra, hogy Isten velünk együtt énekel.

Ezt követően lépett színpadra a várva várt Új Forrás együttes. Céljuk, hogy hozzásegítsék az embereket, a családokat, egy egész nemzetet Jézus Krisztus életmentő megismeréséhez. Felcsendültek a jól ismert dalok és az új énekek is. A hibátlanul hangzó énekekben és a rendkívül értékes népzenei motívumokban Isten jelenléte érződött az est minden pillanatában. Jött a biztatás: „Mikor a szél szembefúj, S a vihar véget nem ér, Mi-

kor egyetlenegy hang mondja, Csak higgy és ne félj...” Szólt a biznyságtétel: „Soha semmi nem választhat el örökké tartó szerelmedtől, Istenem...” Jött a felhívás arra, hogy lehetünk Krisztus katonái, a békesség kötelékével: „Emeld fel a szemedet az égre, / hajnalcsillag ragyog a sötétben! / Felragyog a hajnalcsillag, ne aludj el, mindjárt nappal virrad! / Most kell mennünk újra katonának, / új sereget gyűjt az Úr magának...” A végén pedig jött az áldás is: „Áldjon meg téged az Úr, és őrizzen meg téged Ő, Világítsa meg rajtad arcának fényét és könyörüljön terajta Ő, Fordítsa tereád az Úr az Ő orcáját, Adjon tenéked békességet, És hozza el az Ő országát...” Csodás este volt.

RÁCZ ERVIN

Szeretetszolgálat a gyülekezetben

„Az igazi vallás tiszta és szeplőtlen az Isten és Atya előtt: meglátogatni az árvákat és özvegyeket nyomorúságukban, és tisztán megőrizni magunkat a világtól.” (Jak 1,27)

A modern világ rohanása, a személytelenné vált emberi kapcsolatok és a növekvő szociális feszültségek közepette egyre nagyobb szükség mutatkozik a szeretetre, amely nem pusztán szó, hanem cselekvő erő.

Ebben a közegben különösen felértékelődik a gyülekezetek szeretetszolgálat, amely hidat képez az emberek lelki szükségai és a mindennapi élet küzdelmei között.

Mi is a szeretetszolgálat?

A szeretetszolgálat a keresztény hit egyik leggyakorlatiasabb megnyilvánulása. Nem elvont teológia, hanem kézzelfogható segítség: ételkészítés a rászorulóknak, meghallgatás a magányosnak, látogatás a kórházban fekvő testvérnél, vagy éppen anyagi támogatás a bajba jutottnak.

Lényege, hogy a gyülekezet tagjai Jézus Krisztus példáját követve aktívan keressék és enyhítsék embertársaik szükségait.

A szeretetszolgálat nem pusztán adakozás, hanem közösségi jelenlét. A Biblia is hangsúlyozza: „Ne szóval szeressünk, se nyelvvél, hanem cselekedettel és valóságosan” (1Jn 3,18).

A GYÜLEKEZET SZERETETSZOLGÁLATI KÖZPONTKÉNT

Egy gyülekezetben a szeretetszolgálat szervezeten és spontán módon is működhet. Szervezett formában a diakóniai csoportok, karitatív bizottságok végzik, amelyek előre tervezett programokkal segítik a rászorulókat: ételkészítés, ruhaadományok, idősgondozás, betegápolás. Spontán formában pedig bármely gyülekezeti tag odaléphet a segítséget szenvedőhöz, felajánlva idejét, figyelmét vagy anyagi lehetőségeit.

A gyülekezet különleges előnye, hogy nem csupán „segélypont”, hanem lelki közösség is. Így a segítségnyújtás nem marad a tárgyi javak átadásának szintjén, hanem kiegészül lelki támasz, bátorítás és imádság által.

ESETTANULMÁNY – EGY GYÜLEKEZET HÉTKOZNAPI CSODÁI

Az egyik Sebes-Körös-parti református gyülekezet szeretetszolgálat, amely már több mint harminc éve működik. Kezdetben csupán néhány asszony fogott össze, hogy a gyülekezet időseit meglátogassa, bevásároljon nekik és takarítson náluk. Ma már több tucat önkéntes dolgozik a programban: havonta osztanak ételkészítést, rendszeresen látogatják

a kórházban fekvő betegeket, és minden év karácsonyára több száz ajándécsomagot készítenek gyermekeknek.

Különösen megható történet volt egy idős asszony esete, akinek háza egy nyári viharban megrongálódott. A gyülekezet tagjai néhány nap alatt összeadták a javításhoz szükséges pénzt, a fiatalok pedig kalapáccsal és fűrészsel dolgoztak, hogy rendbe hozzák az épületet. Az asszony könnyeivel küszködve mondta: „Nem is tudtam, hogy ilyen sokan szeretnek.”

MIÉRT FONTOS A SZERETETSZOLGÁLAT A GYÜLEKEZET JÖVŐJE SZEMPONTJÁBÓL?

A gyülekezet nem csupán tanítás helye, hanem Krisztus testének megnyilvánulása is. Amikor a közösség szeretettel szolgál, hiteles tanúbizonyságot tesz a külvilágnak. Egy szeretetszolgálati aktíván működő gyülekezet képes elérni azokat is, akik soha nem tennék be a lábukat egy istentiszteletra – de nyitott szívvel fogadják a segítséget.

A szeretetszolgálat a belső kohéziót is erősíti. A közös szolgálatban a tagok jobban megismerik egymást, megtanulnak együttműködni, és felfedezik saját ajándékaikat: van, aki jól tud szervezni, más remekül főz, megint más pedig kiválóan tud beszélgetni és vigasztalni.

KIHÍVÁSOK ÉS MEGOLDÁSOK

Természetesen a szeretetszolgálat nem mentes a nehézségektől. Az egyik legnagyobb kihívás a források előteremtése. A gyülekezeteknek sokszor szűkös anyagi keretek között kell dolgozniuk, így a kreatív adománygyűjtés és a partnerségek kialakítása kulcsfontosságú.

Másik probléma a kiégés: a segítők is emberek, nekik is szükségük van pihenésre és lelki feltöltődésre. Ezért fontos, hogy a szeretetszolgálat ne váljon pusztán kötelességgé, hanem mindig a hála és a hit motiválja.

A harmadik kihívás az, hogy a segítség valóban építő legyen, ne pedig függőséget alakítson ki. A legjobb szeretetszolgálat az, amely nemcsak ad, hanem tanít is: például bevonja a rászorulókat a saját életének jobbításába, munkát ad neki, vagy segít megtanulni a gazdálkodás alapjait.

ZÁRSZÓ – A SZERETET MINT GYÜLEKEZETI DNS

A szeretetszolgálat nem csupán program a gyülekezetben – ez maga a gyülekezet lényege. Ahol a tagok Krisztus szeretetével fordulnak egymáshoz és a külvilághoz, ott a gyülekezet nem pusztán fennmarad, hanem növekedni is kezd. A szeretetnek ugyanis mágneses ereje van: vonzza az embereket, mert mindenki vágyik rá, hogy elfogadják, megbecsüljék és segítsék.

A mai világban, amikor a hírek tele vannak erőszakkal, megosztottsággal és közönyvel, különösen nagy szükség van olyan közösségekre, amelyek élő példaként mutatják be: a szeretet nem naiv illúzió, hanem valódi, átalakító erő.

Ahogy Teréz anya mondta: „Nem mindannyian tudunk nagy dolgokat tenni, de mindannyian tehetünk kis dolgokat nagy szeretettel.” A gyülekezet szeretetszolgálat, éppen ezekből a „kis dolgokból” áll össze – és változtat meg életet, egyéneket és közösségeket egyaránt.

Hálaadó istentisztelet Monóban

A Nagybányai Református Egyházmegyébe kebeleezett Monó református magyar népe jelenlegi temploma megépítésének 200. évfordulóját ünnepelte szeptember 28 – án.

Az Isten házát zsúfolásig megtöltő hívek áhítattal hallgatták egyházkerületünk első órallójának nagyívű igehirdetését. Bogdán Szabolcs János püspök Péter apostol második levele 3. részének 17-18 versére fűzte fel Isten üzenetét.

Bevezetőjében első sorban a jubiláló híveket köszöntötte, de megszólított minden közlőrl és távolról érkezett. Igihirdetését egy felhívással indította: „Isten népének mindig résen kell lennie!” A bevezetett munka nem kényelmesíthet el. Ezt követte két figyelemztetés. Állatok ellen a sodródásnak, mely a mai világban az embert Krisztustól eltávolíthatja. Ne engedjétek, hogy bárki „orrotoknál fogva” vezessen, mai közkeletű szóval élve: manipuláljon – legyen meggyőződéses hited! Végül elhangzott az alapigére épített biztatás: növekedjétek a kegyelemben és a mi Urunk ismeretében.

A mélyen szántó gondolatok után Nagy András, a gyülekezet lelkipásztora – aki épp 25 évvel ezelőtt került Monóba – köszöntötte az egyházi és világi elöljárókat és az egész gyülekezetet.

A szokásjognak megfelelően az egyházmegye esperese – Gellén Sándor – a 84. Zsolt. 1 – 5 verse alapján rövid történelmi kitekintésben méltatta az ünnepi alkalmat.

Miklós Csaba, egyházmegyei főgondnok a 100. Zsoltárt idézve a hívek odaadását és

áldozathozatalát emelte ki. Majd az ortodox Isten szolgáját köszöntötte román nyelven. Végül, de nem utolsó sorban Zahoránszki Brigitta Máramaros megyei parlamenti képviselő osztotta meg gondolatait a jelenlévőkkel, biztatva őket, hogy a templom továbbra is az összetartozás megélésének és a hit gyakorlásának helye maradjon nemzedékről nemzedékre.

Az ünnepségnek ezt a részét méltó módon keretezte a női illetve ifjúsági kórus énekes – verses, citerával és orgonával kísért műsora a tiszteletesasszony irányításával.

A templomi együttlét második részében a gyülekezet lelkipásztora egyháztörténelmi igényességgel ismertette a templom történetét napjainkig. A múlt hiteles felfejtése után Isten iránti hálával nyugtázta, hogy az utóbbi évek megvalósításai – mind építkezésben (ravatalozó), mind felújításban (templom és

környéke, lelkipásztori lakás) szinte teljességgel önérből történt. Mert ahol hit van, ott az áldozatkészség is megmutatkozik.

A vendéglelkipásztorok igei köszöntése további kitartásra és templomuk iránti szeretetre buzdította a gyülekezetet. Ebben a mozzanatban – számomra – némi örömet jelentett az örömben, hogy az ortodox lelkipásztor – főhatosági rendelkezésre hivatkozva – nem köszöntötte az egybegyűlteket. Szomorúan állapítottam meg, hogy az oly sokat emlegetett ökumenizmusnak (a világ összes keresztyén – keresztyén egyházainak egyesítésére és együttműködésére irányuló mozgalom, amelyben főleg a protestáns egyházak vesznek részt – Magyar Értelmező Kéziszótár) is kies tájainkon „határt szabnak”.

Csendesen alkonyba fordult a délután, amikor a vendégfogadó lelkipásztor zárszavában – mindenkinek, akit illet köszönetet mondott a megjelenésért és szeretetvendégségre invitálta a meghívottakat.

Isten neve áldassék a lélekemelő ünnepséért!!

Zárásgondolatom nem része beszámolómnak, pusztán személyes benyomás, észrevétel. Bizonyára sokan ismerik a közmondást: „rend a lelke mindennek”. Szolgatársam, Nagy András az elmúlt 25 évben e fenti igazságnak vetette alá mindennemű munkálkodását, szolgálatát. Legyen rend a gyülekezetben, irodavezetésben, környezetben, templomban, templom körül, a parókián. Ez a törekvése azáltal lett teljessé, hogy rend volt az ige szolgálatának tekintetében is.

VARGA KÁROLY

Közösségépítő nap a konfirmandusok számára

(Folytatás az 1. oldalról)

„Elkezdődik az a hívő keresztyén élet, amit most már komolyan kell venni. A konfirmációval magukra veszik azt az ígéretet, amelyet annak idején a szülők és keresztszülők tettek. Nemcsak a mi oldalunkról hangzik el, hogy »Ez most komoly?!«, hanem Isten részéről is, hiszen Ő számít ránk, komolyan vesz minket, annak ellenére, hogy fiatalok, esendők vagyunk, vagy ügyetlenek, felkészületlenek tartjuk magunkat. Isten mégis látja bennünk a lehetőséget, hogy az Ő szolgálói legyünk, és erre készít fel bennünket. Ez a mai nap fő üzenete” – fogalmazott Csűrös Róbert katekétikai előadó.

A lélekhez szóló áhítaton Balogh Enikő piskolti lelkész nő tolmácsolta Isten üzenetét a Filippi 4,13 alapján: „Mindenre van erőm Krisztusban, aki megerősít engem.” A lelkész nő hangsúlyozta, hogy az Istentől kapott erő sohasem hagyja el őket. Az áhí-

tatot követő előadásban Orbán Alex rátoni (Szilágymegye) lelkész Jeremiás elhívásának történetén keresztül bátorította a fiatalokat, hogy merjenek Isten szolgálatába állni. Arra buzdította őket, hogy legyenek készek megtenni azokat a kis lépéseket, amelyeket Isten kér tőlük. Odaállni, ahova Ő küldi őket.

A konfirmandusnap főszervezőjének, Csűrös Róbertnek a programok levezetésében fontos segítséget nyújtott Balogh Enikő,

Bíró Kitti Odett, Domokos Zsolt Attila, Gál Krisztián Rudolf, Gál Lídia Hajnal, Kása Szabina, Kátai Tibor, Nagy Attila, Pakulár Julianna, Pataki Levente, Szabó Sándor, Tolnay Adrián, Tolnay István és Tóth Beáta Margit. A találkozót a nagykároly-kertvárosi ifjúsági zenekar, a Mennydörgők zenés műsora is színesítette. Az esemény egy közös ebéddel zárult.

SEBESTYÉN ELEK ELŐD

Lelkészerkezeteti konferencia Kémeren

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Lelkészerkezeteti Szövetségének konferenciáját szeptember 16–17-én, Kémeren tartottuk meg.

Az előadások két fontos témát dolgoztak fel: a szolgálatban megfáradt lelképásztorok lelki egészségének megőrzését és az ifjúsággal való foglalkozás fontosságát.

Mészár István kárpátaljai lelképásztor azokról a mindennapi küzdelmekről, szolgálati és megélhetési nehézségekről számolt be, amelyek meghatározzák a kárpátaljai lelképásztorok és gyülekezetek mindennapjait. Ezt követően a lelképásztorok lelki egészségének megőrzését célul kitűző budapesti Gyököcssy Intézet tevékenységét ismerhettük meg. A lelkészek testi, lelki, szellemi fáradtságát idejében kezelni kell, mert könnyen kiégéshez és a szolgálat feladásához vezethet.

Mivel 2025 a református egyházban az ifjúság szolgálatának éve, Ádám Zsolt ifjúsági lelképásztor beszámolt az egyházkerület ifjúsági munkájáról, az elmúlt időszak eredményeiről, és arra bátorította a lelképásztorokat, hogy vonják be az ifjakat a gyülekezeti szolgálatokba. Ruzsák Sándor kézdívárshelyi lelképásztor pedig olyan pedagógiai módszerekről tartott előadást, amelyek segítséget nyújtanak az ifjúság soraiban végzett szolgálatunkhoz.

Az előadások után fórumbeszélgetés következett. Előbb Bogdán Szabolcs János püspök ismertette az egyházkerület idei eredményeit és célkitűzéseit, majd a lelképásztorok tehettek fel időszerű kérdéseket.

Az ünnepi istentiszteleten jubileumi okleveleket adtak át. Oklevélben részesültek a Királyhágómelléki Református Egyházkerületben 2024. szeptember 1. és 2025. szeptember 1. között nyugalmazott lelképásztorok: Kelemen István, Jónás Sándor, Réman Elek István, továbbá a 25 éve szolgáló lelképásztorok: Bogya Miklós, Illyés Zsuzsanna, Gáspár Zoltán, Jobb Domokos, Kádár György Tamás, Ledán M. István, Mihály Lehel István, Pakulár István Mihály, Petrucz Já-

nos Zoltán, Szakács Zoltán, Vargha Levente, Visky István.

Egy énekkel és csendes főhajtással emlékeztünk meg az elmúlt egy évben elhunyt lelképásztorokról is: Bozsok Sándor, Gál Miklós János, id. Mátyás Árpád, ifj. Mátyás Árpád, Kelemen András, Reha András, Sipos Vizaknai Ákos, Zsigmond József.

Az előadások, a beszélgetések és a kapcsolódás áldottá tette e kétnapos konferenciát.

Köszönetet mondunk Magyarországi Kormányának és a Bethlen Gábor Alapnak, mint fő támogatóknak, hogy megvalósíthattuk e rendezvényt.

SZÖNYI LEVENTE

Átadták az egyházkerület Reform Med orvosi diagnosztikai laboratóriumát

A korszerű diagnosztikai eszközökkel felszerelt labor a magyar külgazdasági és külügyminisztérium támogatásával valósult meg.

Ünnepélyes keretek között adták át szeptember 16-án Nagyváradon a Királyhágómelléki Református Egyházkerület orvosi diagnosztikai laboratóriumát. Az ünnepélyes átadón megjelent Budapestről Magyar Levente miniszterhelyettes és Kiss-Parciu Péter helyettes államtitkár, továbbá Grezsa Csaba kolozsvári főkonzul, Váradról Szabó Ödön parlamenti frakcióvezető-helyettes (RMDSZ), dr. Pallag Annamária, a Nagyvárad Orvosi és Gyógyászati Egyetem dékánhelyettese, Csűrű István, a KREK nyugalmazott püspöke.

A nemzeti imádság elénklése után az egybegyűlteket Farkas Zsolt előadótanácsos köszöntötte, majd Bogdán Szabolcs János püspök Isten ígését hirdette a 2Móz 23,20–21 alapján: „Ímé én Angyalt bocsátok el te előtted, hogy megőrizzen téged az útnak, és bevigyen téged arra a helyre, a melyet elkészítettem. Vigyázz magadra előtte, és hallgass az ő szavára...” Áhítatában hálát adott az Istennek, aki mindenkor rendelt segítőt, hogy megvalósulhasson ez a létesítmény is, így a Zárda utcai Lorántffy-komplexum-

ban az utolsó intézmény is a helyére került a szociális konyha és a diákszállás kialakítása után. A gyógyítás szolgálatában is részt kell vállalnia az egyháznak, hiszen ezzel is szolgálunk, és sokak testi gyógyulásában és egészségének a megőrzésében is segédkezhetünk – mondta a püspök.

Magyar Levente miniszterhelyettes ünnepi beszédében kiemelte, hogy a nagyvárad és a környékbeli magyarság életét meg fogja könnyíteni ez a labor. Kisebbségi csoda, hogy megvalósulhatott a gazdasági nehézségek dacára. Ők örömmel segítettek, valóban érezve azt, hogy a Gondviselés eszközévé válnak. Szabó Ödön képviselő is azt emelte ki, hogy

az Úr csodásan működik, tréfás történettel is illusztrálva, hogy még a bajból is származhat jó eredmény és áldás.

Dr. Pallag Annamária dékánhelyettes arra hívta fel a figyelmet, amit talán sokan nem vettek észre a plakát alján, pedig rendkívül fontos: ebben a laborban érthető kiértékelés lesz és empatikus hozzáállás. Ha a betegnek türelmesen, érthetően el tudják magyarázni, hogy a kapott eredmények mit jelentenek, az sokat segíthet a gyógyítás folyamatában. Ezzel kapcsolatban Farkas Zsolt elmondta, hogy a Reform Medben három nyelven – magyarul, románul, angolul – tudnak majd kommunikálni a páciensekkel. Reménység szerint a gépeket pár héten belül beüzemelik, és az engedélyek beszerzése után már az őz folyamán vizsgálatokat tudnak végezni.

Az ünnepi beszédek és a nemzeti színű szalag átvágása után az érdeklődők megtekintették a labort dr. Farkas Annamáriának, a Reform Med laboratóriumi szakorvosának kalauzolásával. A következő vizsgálatokat tudják majd itt elvégezni: biokémiai; hematológiai; véralvadási; immunológiai; hormonok, tumormarkerek kimutatása; bakteriológiai, mikológiai, parazitológiai.

WAGNER ERIK

Pályázati felhívás kántori állás betöltésére

**A Zilah-belvárosi Református Egyházköz-
ség presbitériuma pályázatot hirdet a kántori
állás betöltésére.**

A kántori szolgálat teljes munkaidős foglalkoztatást (egész norma) foglal magában, A romániai református egyház szervezetéről és kormányzásáról szóló jogszabály (kánon), illetve A munka törvénykönyve vonatkozó paragrafusai alapján.

A gyülekezet biztosítja a besorolás szerinti bérsáv felső összegét, ételjegyet, szolgálati lakást.

A jelentkezéshez szükséges iratok: kézzel

írott önéletrajz, egyháztagsági igazolás, gyülekezeti ajánlólevél előző szolgálati helyről, nyilatkozat az állás elfoglalásáról, zenepedagógiai végzettséget igazoló egyetemi oklevél, valamint egyházkerületi kántorvizsgáról szóló okirat.

A jelentkezéshez szükséges iratokat személyesen a Zilah-belvárosi Református Egyházközség lelkészi hivatalában (Parohia Reformată Zalău, 450006, str. Andrei Șaguna nr. 7) vagy online PDF-formátumban a zilahbelvaros@yahoo.com e-mail-címen lehet benyújtani.

PÜSÖK SÁNDOR CSABA

FRICSKA

Idős pár a pályaudvaron

A pályaudvaron egy idős bácsi a feleségét várja. Mikor a nénike megérkezik, megölelik egymást:

– De jó, hogy végre megjöttél, úgy hiányoztál! – szól a bácsi.

– De jó, hogy végre látlak, olyan hosszú volt ez a két nap! – válaszol a néni.

A közelben álldogáló fiú, aki a barátnőjét várja, megghatódik a jelenet láttán és oda-lép hozzájuk:

– Ne tessék haragudni, önök mióta házasságok?

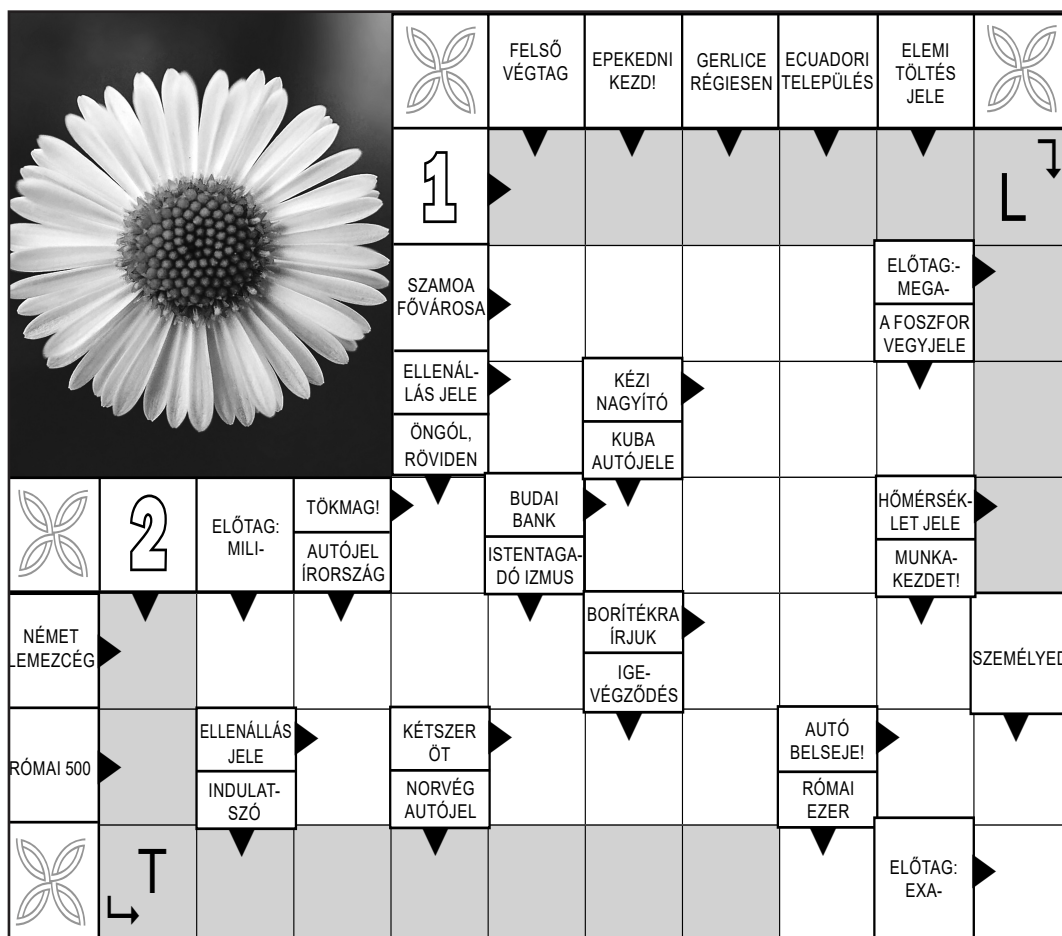
– Éppen 50 éve – hangzik a válasz.

– Remélem, mi is ilyenek leszünk ötven év múlva a kedvesemmel! – mosolyog a fiú.

A bácsi odalép hozzá, megfogja a vállát és azt mondja:

– Fiatalember, maga ezt ne remélje! Maga ezt döntse el!

SZENTMÁRTONI MIHÁLY

Segítségre van szüksége vagy segíteni szeretne?

**Hívjon bizalommal
hétfőtől péntekig 15-20 óra között!**

TELEFONOS SZERETETSZOLGÁLAT
0265 55 55 55

Kolozsvár • 2009
Marosvásárhely • 2011
Nagyvárad • 2021

www.telsz.ro
office@telsz.ro
telsz

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

 www.facebook.com/harangszo

Felölös szerkesztő: Erdei-Árva István Béla. **Tördölöszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Hírszerkesztő:** Varga Tamás Sándor. **Korrektor:** Megyesi Antónia. **Szerkesztőbizottság:** Ghetea-Miklós József Levente, Fábán Tibor, Jakó Ándor Zsigmond, Tótos Beáta, Varga Botond, Wagner Erik. **Rovatsszerkesztők:** Boga Mária, Csúry István, Kánya Zsolt Attila, Póti Edúard-János. **Szerkesztőségünk postacím:** Nagyvárad (Oradea), Sulyok István utca 9. szám, Bihar megye, irányítószám: 410202. Telefonszámaink: 0765-926.002, 0259-435.386. E-mail: harangszo.ujsg@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszo.ujsg.wordpress.com. Készült a Királyhágomelléki Református Egyházkerület Szeenci Kertész Ábráám Nyomdájában. Felölös vezetó: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkesít hivatalkon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem örnünk meg és nem küldünk vissza.